16 oldalas ünnepi szám ára 2000 korona.

HAJDUFÖLD

1924. év április 20. VASÁRNAP Debreczen, VI. évf. (92.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA: HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 20000 K EGYES SZÁM ÁRA 1000 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP FELELŐS SZERKESZTŐ: KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM TELEFON 3-48. SZÁM.

Husvétkor

M. KIR. ÁLLAM KÖNYVTÁRA

Keresztyén hitünk szerint közel ezerkilencszáz esztendeje lesz immár annak, hogy egy ilyen reggelen, mint amilyen a mai, Jézus halottaiból feltámadott. Előzetesen elszenvedte a kinok és megalázatások minden elképzelhető fokozatát, fel egészen azon pillanatig, mikor „nagy felszóval kiáltott, mondván: Én Istenem, én Istenem, miért hagyál el engemet?“ (Márk 15,34.) A megköpdösés, a korbácsolás, a töviskoronа, a kereszten való halálvergődés minden fájdalma: gyötrelmes óráknak ez a megmérhetetlen gyehenna tüze nem égette annyira a Krisztus testét és lelkét, mint az az egy pár pillanat vértanusága, amikor felszakadtak leikéből az előbb idézett panaszos szavak. Addig csak e földi világ lett hozzá hűtlen, csak a véges emberek árulták el: ekkor azonban már az ég ragyogó fénye sötétül el megtörő szemei előtt, a végtelen Isten Atyának kemény tekintetét véli érezni haldokló porroncsain. E rettentően kínos, fájdalmas tudattal lehelt ki lelkét. De épen így, ilyen módon lett az ő halála teljes és tökéletes megváltás. Mert a harmadnapon bekövetkezett a feltámadás elhirdette az egész mindenségnek, hogy nem hagyta el Isten az ő fiát, hanem csak próbára tette az ő hűségében, megalázkodásában, szenvedésében, szeretetében a legeslegutolsó fokig: megvan-e, meglesz-e benne mindez az erény, mikor hite egy pillanatra ugyan, de az Isten viszontszeretetében mégis megingott? A próba igazolta a fiut és ezáltal a világ a bünös emberiség örökös Megváltója lett. Hiszen, ha mindig, az utolsó pillanatokban is még hisz abban, hogy az Isten őt nem hagyta el, hanem vele marad és neki dicsőséges, örök üdvösséget ad, akkor sem hüsége, sem megalázkodása, sem szenvedése, sem szeretete az Atya iránt nem lett volna értékes, olyan mindeneket legyőző, mint így. Ekként azonban a feltámadás egy hatalmas, ujjongó diadal a gonosz felett, megváltásunk a bünből és a föld porából az örök életre és mennyei boldogságra.

A magyar nemzet a mostani elesett állapotából még nem jutott el a husvét reggeléhez. Nekünk egyelőre még tart a nagypéntekünk. Mi is által megyünk a megcsufolásnak és a szenvedésnek minden kitalálható változatán, ugyhogy vannak már a kétségbeesésnek olyan pillanataj, amelyekben itt is, ott is hangzik a felszóval való kiáltás: „Mi Istenünk, magyarok Istene, miért hagytál el bennünket?“ És bizony a földi hatalmasságok, kis és nagy ellenséges népek, erőszakos tényei nem vernek le annyira bennünket, nem csüggesztenek ugy el, mint az a belső, lelki elhanyatlás, mikor a mennyben is árvaknak, elhagyatottaknak képzeljük magunkat...

Tanuljunk Jézus példájából. Hitünkben nem szabad megtántorodnunk. Mégha olykor olykor azt gondoljuk is, hogy az Isten immár elhagyott bennünket, nem védi, oltalmazza a magyar igazságot, akkor is szálljunk vissza emlékezetünkben a golgotai középső keresztfához és meritsünk erőt a további szenvedésekhez. Hüségünknek, megalázkodásunknak, szenvedésünknek, szeretetünknek ki kell tartani a keserü pohár legulolsó cseppjéig és rendithetetlenül hinnünk kell a magyar igazság feltámadásában. Mert „lészen a halottaknak feltámadások is: elvettetik rothadandó test, feltámasztatik rothadatlan; elvettetik gyalázatos test, feltámasztatik dicsőséges; elvettetik erőtlen test, feltámasztatik hatalmas“. (Pál I. lev. a korinthusbeliekhez 15,42–43). Halljátok-é az ezen szavakban megcsendülő örömhirt, igéretet, evangéliumot. Rothadandó gyalázatos, erőtelen a testünk: nem csak egyeseké, hanem összefoglalva egész nemzetünké is. Most ez a test ott vonaglik a kereszten, haláltusát kell neki vivnia és meg kell törnie végképen, egészen addig, mig elhagyatottságában, árvaságában, egyedülvalóságában kitör belőle: „Miért hagytál el engemet? Miért, miért?“ S ha még akkor is hüek, igazak és hivők, alázatosak és szeretőszivüek birunk maradni, óh akkor — higyjetek és bizzatok ebben — eljön mi ránk is, szenvedő, bus, megkinzott magyarokra a husvét reggele, a diadalmas feltámadás, az ujjászületés győzelme. Akkor rothadatlan, dicsőséges, hatalmas test fog kikelni a magyar nép sirjából és akkor lészen ami megiratott: elnyelettetett a halál szintén a diadalamig.“ (Pál I. lev. a kor. 15,54.) Akkor igen, de előbb nem.

Dr. Bessenyei Lajos.

Husvétkor sem jelennek meg a fővárosi lapok

Hetekig eltarthat a nyomdászsztrájk

A Hajduföld budapesti tudósitójának telefonjelentése: **A budapesti nyomdászsztrájk ügyében semmiféle ujabb fordulat nincsen. A Grafikai Főnökegyesület kiküldöttei szombaton délig tárgyaltak a munkások képviselőivel. Miután azonban a megegyezést nem sikerült létrehozni, Husvét reggelén — a Szózat kivételével — nem jelennek meg a lapok. A tárgyalásokat kedden folytatni fogják, azonban Budapesten az a hir van elterjedve, hogy a Főnökegyesület el van szánva arra, hogy nem teljesiti a munkások követeléseit. Ilyen módon a nyomdászsztrájk esetleg hetekig is eltarthat.**

Ujabb akadályok a külföldi kölcsön felvétele körül

Korányi pénzügyminiszter Párisba utazott Május 15-re hivják össze a nemzetgyülést

(*A Hajduföld budapesti tudósitójának telefonjelentése.*) Báró *Korányi* Frigyes pénzügyminiszter szombaton délben Párisba utazott, hogy

megkezdje a tárgyalásokat a külföldi kölcsön felvételére

vonatkozólag és ezzel kapcsolatban párisi nagyköveti állásától való felmentése folytán megtegye a francia vezető köröknél a kötelező bucsu látogatásokat.

A külföldi kölcsön felvételének kérdésével foglalkozott a szombati minisztertanács is, amelyben az a vélemény alakult ki, hogy a francia frank kontreminjének letörése

olyan helyzetet teremtett az európai pénzpiacon, amely nagyon nehezzé teszi a külföldi kölcsön elhelyezését.

A külföldi kölcsön ügyén kivül a minisztertanács foglalkozott a nemzetgyülés munkaprogrammjának megállapitásával is. Kiszivárgott hirek szerint

a nemzetgyülést május 15-ére hivják össze

s rögtön megkezdik a büntetőnovella reformjának tárgyalását. Ez tulajdonképen a miniszterelnök és a szociáldemokraták között létrejött megállapodásnak az eredménye. Ugyanis mint ismeretes a szociáldemokraták követeléseinek egyik sarkalatos pontja

az internáló táborok feloszlatása

volt. Már pedig az internáló tábor feloszlatása *mindaddig nem lehetséges, amig a nemzetgyülés a büntetőnovella reformját meg nem szavazta.*

A politikai életben egyébként teljes a szélcsend s a miniszterek legnagyobb része is vidékre utazott a husvéti ünnepekre.

Visszakapunk 18 falut

(*A Hajduföld tudósitójától.*) A Délvidéken megjelenő ujsagok állitólag megbizható forrásból közlik, hogy a megszállott területek *déli részén 18 községet visszakapunk.* Ezekben a községekben

a szerbek már megkezdték az értékes tárgyak elszallitását.

Leszerelik az iskolákat, az állami épületeket, sőt még a templomok harangjait is elszállitják.

E források szerint már a magyar csendőrség is megtette a kiürítendő területek birtokbavételére az előkészületeket.

Tanári statusrendezés

(*A Hajduföld tudósitójától.*) A magyar középiskolai tanárság anyagi helyzetén, mely sok-sok év óta a legmostohább elbánásban részesült, az utóbbi hetekben — amint erről megbizható forrásból értesülünk — jelentős könnyülés fog történni. A tanarokat már régóta a IX., VIII., VII. fiz. osztályokba osztották be a megharmadolás elve alapján, holott ugyanakkor más tisztviselői csoportokat lényeges kedvezményben részesitettek az által, hogy megnyitották előttük a magasabb fizetési osztályokat is. A tanárok ezt a sérelmet régen szerették volna orvosoltatni és ezért minden tényezőt iparkodtak maguk mellé sorompóba szólitani. Végre most hosszu küzdelem után

a statusrendezés elvileg megtörtént

és annak már gyakorlati végrehajtása is folyamatban van. Az alapelv szerint az állami tanarság létszámának 5 százaléka az V. fiz. oszt.-ba, 20 százaléka a VI. fiz oszt.-ba, 25—25 százaléka a VII., VIII., IX. fiz. oszt. ba fog jutni. A lényeg itt az, hogy *ezentul a magyar középiskolai tanárság előtt is megnyilik az ut az V. fiz. oszt.-ba,* tehát az egyenlő elbánás elve a többi tisztviselői ágazatokhoz képest, legalább elméletileg megvalósul. A terv az, hogy *ugyanilyen méretü előléptetés a nem állami tanárságra nézve is végrehajtassék.* Hogy mennyi idő lesz ehhez szükséges, az tisztán a magasabb szervek jóakaratától függ. Reméljük, hogy ugy az állami, mint a nem állami tanarok legalább ja fent jelzett mértékben, hamarosan élvezni fogják a státusrendezés előnyeit. Mert ehhez a minimális kielégitéshez feltétlenül joguk van és a legnagyobb csalódás volna és a legkellemetlenebb bajokhoz vezetne, ha ez ismét csak igéret, csak üres szó maradna. Igy is a *sérelmek egész sorozata marad még fennt, amelyekért természetesen tovább fog harcolni a magyar tanárság.* De nagy előhaladás lenne, ha a statusrendezés végre a fennt ismertetett formában, minden vonalon teljes mértékben megtörténne.

Ünnepi istentiszteletek:

Husvét első napján

A ref. templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Baltazár Dezső, ágendázik Zámbory Sándor, karéneket énekel az Iparos dalkör. Délután 5 órakor prédikál Kiss József.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr Révész Imre, ágendázik Szele György. Délután 3 órakor predikál Peleskey Sándor.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Gábor András. Délután Molnár Sandor.

Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kereszturi József. Délután 3 órakor prédikál Solymossy József.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Papp Imre. Délután 3 órakor prédikál Keresztury József.

Homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt délelőtt 10 órakor Mezei Béla, délután 3 órakor Zámbory Sándor

Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Ury Ferenc.

Nyilastelepen délelőtt 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Peleskey Sándor.

Tanyákon: Ondód, Vedres-dülőn prédikál és urvacsorát oszt Marton Sándor; Bánkon Siposs Imre; Macson Kovács János; Ohat-Telekházán Kocsis János; Ondód Kádár-dülőn Konrád Zoltán.

Auguszta szanatóriumban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Uray Sándor.

Egyetemi uj klinikákon (Nagyerdő) délelőtt 10 órakor prédikal és urvacsorát oszt Vajda László és Kantor József.

A Debreceni K. I. E. helyiségében délután 5 órakor prédikál és urvacsorát oszt Mezei Béla.

Husvét második napján

A ref. templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órakor Solymossy József.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Keresztury József, délután 3 órakor Kiss József.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Sándor, délután 5 órakor Keresztury József.

Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Solymossy József, délután 3 órakor Molnár Sándor.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál Kiss József, délután 3 órakor Peleskey Sándor.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András, délután 3 órakor Gábor András.

Fogházban prédikál és urvacsorát oszt délelőtt 9 órakor Erdélyi Sándor.

Tanyákon: Kösélyszegen prédikál és urvacsorát oszt Nagy Lajos; Fancsikán Ury Ferenc; Elepen Kocsis János; Ebesen prédikál dr Baltazár Dezső, urvacsorát oszt Baja Mihály; Nagycserén Siposs Imre; Hegyesen Kocsis János; Halápon dr Révész Imre; Szepesen Mezei Béla; Pallagon (Gazd Akadémia) Uray Sándor.

A róm. kath. templomokban

Délelőtt fél 7, 7, 8, 9, háromnegyed 11 és háromnegyed 12 órakor csendes szent misék. Fél 10 órakor ünnepélyes infulás mise szentségkitételel és teljes aszisztenciával és utánna szent beszed. Délután fél 4 órakor szent olvasó szent beszéddel.

Husvéti istentisztelet az evangelikus templomban:

Folyó hó 20-án husvét vasárnapján délelőtt 10 órakor istentisztelet és urvacsoraosztás. Végzi Farkas Győző. Délután 5 órakor könyörgés.

Folyó 21-én husvét hétfőjén délelőtt 10 órakor prédikálás és urvacsorát oszt Fábry Tivadar ev. tábori lelkész.

Kedden délután 3 órakor a konfirmációi oktatás kezdete.

A magyar rádió hirszolgálat megszervezése

Csak hirszolgálati intézmény hasznosithatja a rádió-telefont

(A Hajdufőld tudósitójától.) A budapesti lapok az utóbbi időben egyre bővebben foglalkoznak a rádió-telefon kérdésével, sőt egyesek ugy tüntetik fel a dolgot, mintha a tervezett megoldási módot is ismernék. Minthogy ez a kérdés egyre nagyobb érdeklődést vált ki és különösen a vidék szempontjából fontos, mert hiszen a vidék nem élvezi a budapesti vezetékes telefonhirmondót, hanem a vidékre nézve épen a vezetékek nélkül müködő dróttalan telefonhirmondó bir érdekkel, az egyik budapesti müszaki szaklap munkatársa kérdést intézett a rádió telefon hirmondóra vonatkozólag egy előkelő szakemberhez, aki többek között ez ügyben a következőket mondotta:

A rádiótelefon-hirmondó kérdését Magyarországon kétségtelenül meg kell oldani.

A megoldás azonban nem történhetik oly módon, mint ahogy azt a közönség nagyrésze gondolja, mert a közönséget hozzá nem értő cikkekkel és beszédekkel már nagyon félrevezették. Lássuk mindenekelőtt a lehetőségeket.

A publikum ugy gondolja, hogyha talán egy gyufáskatulya nagyságu felvevő készüléket vásárol, akkor azzal zavartalanul veheti a londoni, vagy a párisi hangversenyeket. Ez a beállitás teljesen téves és nevetséges. Ha Magyarországon barhol párisi, vagy londoni hangversenyeket akarnak venni, ahhoz legalább egy négy erősitő lámpával ellátott nagy felvevőkészülékre van szükség és ahoz egy legalább 80 méter hosszu antennát kell felállitani.

Az ilyen készülékek roppant drágák

és még a leggazdagabb emberek is lefognak mondani a londoni koncertekről. ha megtudják, hogy az ilyen felvevőkészülékek mennyibe kerülnek.

Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a hiranyagnak a külföldről való felvétele roppant veszélyes állambiztonsági szempontból, mert hiszen minden állam propaganda hiranyagot terjeszt és a szabad külföldi vétel még azt is lehetővé tenné, hogy egyenesen államellenes közlemények minden ellenőrzés nélkül felvétessenek.

Ezért a kérdés nézetem szerint Magyarországon egyedül ugy oldható meg helyesen, hogy egy Magyarországon felállitandó

leadóállomás terjeszti vidékre a hiranyagot,

zenét és az előfizetők egyenlő, a posta előirásának megfelelő és plombált készülékekkel láttatnak el.

A szolgálat lebonyolitását mindenek előtt egy olyan társaságra kell bizni, amellyel szemben az államnak, főleg a hirszolgálat komolyságát illetően, befolyása van és amely megfelelő hiranyaggal is rendelkezik. Azt nem hiszem, hogy az állam maga tudná lebonyolitani a dróttalan telefon hirmondószolgálatot, mert hiszen az kereskedelmi üzem, amely állami adminisztráció mellett nehézkessé és lassuvá válna. A megoldást illetőleg különben érdekes precedens is van Magyarországon, ahol már van egy társaság, amely ezt a szolgálatot Budapesten vezetéken lebonyolitja, ez a Budapesten közkedvelt *Telefon Hirmondó*.

Szóbajöhet még a megfelelő felvevőkészülékek előállitásának kérdése. Természetes az, ha a kormány minden körülmények között azt kivánja, hogy

a készülékek Magyarországon gyártassanak.

Hiszen a nálunk levő telefongyárak oly kevéssé vannak foglalkoztatva, hogy közgazdasági, szociálpolitikai okokból feltétlenül a hazai gyártás mellett kell dönteni. Készülékeket a külföldről behozni vétek volna, mert hiszen akkor ki vagyunk téve annak, hogy a külföldön megmaradt sok selejtes készülék mind elsősorban Magyarországra özönlenének be.

Fentieket tekintetbe véve, meg kell állapitanom azt, hogy nézetem szerint méltányos és helyes csak az a megoldás, ha a dróttalan telefonhirmondó szolgálat lebonyolitásával

oly társaság bizatik meg, mely hivatásszerüen foglalkozott eddig is mindazzal, ami ehez a szolgálathoz szükséges,

tehát az állam érdekeinek megfelelő hirszolgálattal, a telefon-hirmondószerü szolgalat lebonyolitásával és végül a telefonkészülékek gyártásával.

Ki irta Shakespeare munkáit?

Mindeddig vitás kérdése volt az irodalomnak, hogy ki irta Shakespeare munkáit? Többen állitották, hogy Shakespeare tanultsága igen csekély volt ahoz, hogy a nevén fennmaradt 37 drámát és 2 kötet verset megirhatta volna. Némelyek határozottan Verulami Bacont tartották e müvek szerzőjének. Legfőbb bizonyitékuk az volt, hogy Shakespeare drámáiban rejtett betüket véltek fölfedezni. Három ilyen rejtett betü pedig a „pig" (disznó) szót alkotta volna. Ebből következtettek Bacon szerzőségére (bacon = szalonna).

A londoni My Magazine februári számában azonban már azt olvassuk, hogy a Shakespeare kérdés nem tartozik többé az irodalom vitás kérdései közé. A Britisch Museumban megtaláltak Shakespearenek egy több mint száz soros kéziratát, egy Morus Tamásról készülő dráma-töredékét. Hogy a fennmaradt öt Shakespeare-autogramm és ez a kézirat ugyanegy kéztől származik, azt az első pillantásra meg lehet állapitani.

A fent nevezett helyen különben el van mondva a Shakespeare kérdés kifejlődése is. Onnan vettük a következő sorokat:

Azt a föltevést, hogy Shakespeare munkáit más valaki irta, a Chamberer's Journal dobta először bele a közvéleménybe 1852 ben. 1856-ban látott világot egy angol könyvben az a nézet, hogy Schakespeare munkái Bacontól erednek. Szerzője volt egy bizonyos William Henry Smith. 1857 ben pedig egy Bacon nevü amerikai nő támadta meg Shakespearet annak a filozofusnak a kedvéért, akivel történetesen egy nevet viselt. Most Bacon és Smith azon kezdtek vitatkozni, hogy kié annak a fölfedezésnek a kétes dicsősége, hogy Shakespeare tulajdonképpen senki se volt? Mindenesetre az angol Smith irt először könyvet erről a visszás tárgyról; viszont Miss Bacon az ő kis szenzációját amerikai földbe ültette el. Az pedig hálás talaj az ilyen palánták számára.

A Shakespeare-tagadás később uj fölfedezés alakjában jelentkezett, amelyet Mr. Donelly „cipher"-nek nevezett és amelyet először Mrs. Gallup állitott össze. A „cipher" pedig a drámákban előforduló ugynevezett rejtett betük sorozata volt. E fantasztikus betük szerint, — amilyeneket mindenki kereshet magának minden könyvben, — egészen világos volt nemcsak az, hogy Bacon irta Shakespeare munkáit, hanem az is, — hogy Bacon Erzsébet királynő fia volt!?

Szóval egy közönséges és gyerekes rejtvényt találtak ki a világ legnagyobb költője számára. Ilyen alapon ugyan Bacon számára lehetne követeini minden könyvnek a szerzőségét ebből a viragzó irodalmi korszakból, igy Spenser költeményeinek, Burton: „A melancholia anatomiája"-nak, Puttenham angol poétikájának, Vast, Greene, Marlowe, Pecle, Kyd drámáinak a szerzőségi jogát is. És a rejtett betük jegyzékében megbizók annyira mentek a hiszékenységben, hogy némelyek meg voltak győződve arról, hogy Bacon, aki korának egyik legelfoglaltabb ügyvédje volt, üres órában megirta mindezen irók könyveit, Shakespeare drámáit és saját müveit. Ime, mire vezeti a felületes gondolkozás a hiszékeny elméket.

A józan ész és a komoly kritika, figyelemre se méltatta a rejett betükről szóló koholmányt, hamar végzett azzal az állitással, hogy Shakespeare müveit Bacon irta volna; de ezek az emberek azt mondták, hogy még van helye a találgatásnak, mivel Shakespeareről, mint emberről és iróról sokkal hiányosabb értesüléseink vannak, mintsemhogy azoknak az alapján őt nagy embernek nevezhetnők. Hát igaz, keveset tudunk Shakespeareről, de ilyen kétkedés csak akkor van helyén, ha nem tekintjük őt lángelmének.

A kétkedők először azt kérdezték: Mi bizonyitja, hogy Shakespeare tényleg irt drámákat? Miért pusztultak el e drámák kéziratai? Az egyetlen kézirás, ami Shakerpetől fennmaradt, mindössze öt autogramm, ezek is hibásan vannak leirva. Azután, mikor ez a warwickshire-i ember fölkerült Londonba és néhány alsóbbrendü állás betöltése után szinházi rendező és szinmüügynök lett, a korabeli drámairók mindig gunyolták tanulatlanságáért. Hogyan lehetett ez az ember olyan otthonos idegen népek történelmében és legendáiban, mert hiszen a Shakespeare-drámák anyaga nagy részben ilyen forrásból van meritve? Aztán ezek a drámák lépten-nyomon a jogi müszavak pontos ismeretét árulják el. Ilyen kifejezések Baconnál természetesek volnának, de hogyan kerülnének egy warwichshire-i paraszt szókincsébe?

Ezek az érvek határozottan elárulják azt a törekvést, hogy némelyek Shakespearet a legrosszabb megvilágitásban akarják feltüntetni. Bizony alig maradt fenn kézirat abból a korból. Shakespeare kéziratai sem kerülhették ki sorsukat, elpusztultak a többivel. Az az öt névaláirás gót betükkel van irva: ez szokatlan a mi szemünknek. Sőt hiba is van bennük, bár igen könnyen olvashatók. De az is tény, hogy a hires emberek többnyire hanyagul irják le nevüket. Talán azért, mert sok dolguk van és tul gyorsan irnak. Igaz, hogy Shakespeare kevés tudományt vitt magával Londonba a stratfordi grammatikai iskolából, de abban a tudományos korban, amikor állandóan jelentek meg forditások

Barabás

Kyrie eleison, Krysthe eleison...
Este van ujra, gyilkos az est,
Lent a sötétben, földi pokolban
Bomlik a lélek, rothad a test,
Omlik a föld és romlik az ember:
Mérgezi gyilkos ebharapás.
Zugja a föld és bömböli tenger:
Barabás, Barabás, Barabás!

Kyrie eleison, Krysthe eleison...
Tombol a vészes, nagy vereség.
Számol a tolvaj dus palotában:
Tőzsdei rongyon sok nyereség.
Pénzt a szerencse öneki fordit,
Most van a börzén pénzaratás,
Százezer ember egyre csak ordit:
Barabás, Barabás, Barabás!

Kyrie eleison, Krysthe eleison...
Emberi csontot őröl a gép,
Esti homályban lépked a bocskor,
Karcsuka pattog, jajgat a nép.
Ördögi máglyán nemzetek égnek,
Onija tüzét a nagy farakás
S hallik a hangja messzi vidéknek:
Barabás, Barabás, Barabás!

Kyrie eleison, Krysthe eleison...
Vérveres ördög nyitja szemét.
Isteni álmot földig olázni
Indul a rongyos utcaszemét.
Földi haragját szélbe süvölti,
Jelszava átkos, szent Haladás
És a tömeg csak egyre üvölti:
Barabás, Barabás, Barabás!

Kyrie eleison, Krysthe eleison...
Ezen a földön nincs maradás:
Áll a világ a Golgotha mellett
És aki ott áll, mind Barabás.
Elcsenevészül lassan az élet,
Mérgezi gyilkos ebharapás...
Valami készül, jön az ítélet:
Téged ítélnek
Barabás, Barabás, Barabás!

Liszt Nándor.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen.

idegen irodalmakból, könnyen és gyorsan megszerezhette magának azt a müveltséget, amire szüksége volt.

Igaz, hogy keveset tudunk élete folyásáról, de sajnos, ugyanigy vagyunk korának minden más nagy emberével is. Szintén igen nagy hézagok vannak Bacon, Spenser, Marlowe, Ben Jonson és a többi életrajzában. Arról viszont adataink vannak, hogy Shakespeare, mint színész és költő, igen előkelő helyet foglal el a társadalomban. És azt is tudjuk, hogy halálakor barátai annyira tudatában voltak az elhunyt nagyságának és az őket ért veszteségnek, hogy mindjárt kiadták müveit.

Ben Jonson, aki talán legjobban ismerte Shakespearet, kortársai közül is, ezt irja: „Én azt az embert szerettem és emlékét a bálványozásig tisztelem. Ő nem egy kor, de minden idők számára élt." Milton pedig igy ir tizennégy évvel Shakespeare halála után: „Te, a mi csodálatunkban és hódolatunkban örök emléket állitottál magaduak."

Lehet-e egyáltalán hasonlitani Shakespeare korának eme megnyilatkozását azokhoz a zavaros elmetermékekhez, amelyek a legnagyobb angol lángelmét akarják megkisebbiteni? Shakespeare géniuszát éppen az teszi olyan bámulatossá, hogy egészen szürke gyermekkor után bontakozott ki és szerezte meg magának a halhatatlanságot. **ny.**

Minden magyar gazdának hazafias kötelessége Jegybank-részvényt jegyezni

A Mezőgazdasági Kamara felhivása

(*A Hajduföld tudósitójától.*) Miután a nemzetgyülés elfogadta a Jegybank felállitásáról szóló törvényt, közelesen megkezdődik a Jegybank részvényének jegyzése. A magyar gazdatársadalomnak elsőrangu érdeke, hogy minél nagyobb számban jegyezze le a Jegybank részvényeit,

nehogy a magyar nemzeti bank részvénytöbbsége az idegen faju érdekeltségek és mamuth bankok kezére kerüljön.

s nehogy háttérbe szoritsák a magyar gazdák érdekeit.

A jegyzéssel kapcsolatban a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara a következőket közli a gazdákkal:

A Jegybank részvények egyenként 100 aranykorona névértékűek lesznek, azonban 25—25 aranykoronas negyedrészvényekre is bonthatók.

A részvényjegyzések nemes valutában fizetendők be, papirjegyzés nem fogadható el.

A Jegybank részvényesei aranykoronában fogják kapni az osztalékot, mely legalább 8 százalék.

Miután a magyar gazdák jelenleg nem rendelkeznek nemes valutával, az *Országos Mezőgazdasági Kamara* most megegyezést kiván létesiteni olyan nemesitett valutával rendelkező tőkeérdekeltséggel, amely hajlandó a gazdáktól külföldi nemes valuta ellenében átvenni annyi buzát, amennyi értékü Jegybankrészvényt akarnak jegyezni. Ha nincs a gazdának elegendő ó buzája, ugy a lekötendő buza 40 percentben is lehet ó-buza, másik 60 percentnyi része uj buza árban is felajánlható.

Erre vonatkozólag a gazdák

legbelyesebben teszik, ha egyenesen az Országos Mezőgazdasági Kamarához fordulnak

(*Budapest, Országház-tér földmivelésügyi minisztérium, félemelet 37.*) és levelező-lapon bejelentik, hogy mennyi buzát akarnak és tudnak a *Magyar Nemzeti Jegybank* részvényeinek jegyzése céljából a külföldi nemes valutákért eladni és lekötni.

Szerbia becstelennek nyilvánitotta az oláh nemzetet

A Tribuna feltünést keltő cikke az oláhok ellen
Az oláh megszállók kirabolták a szerbeket

(*A Hajduföld szabadkai tudósitójától.*) A bánsági határvonal rendezése alkalmából Szerbia éles kirohanást intézett Oláhország ellen. A *Tribuna* cimü belgrádi kormánylap az oláhok rablásait nyiltan leleplezi. A feltünést keltő cikk legérdekesebb része igy hangzik:

— A kiürités alkalmával a románok nemzeti álláspontjukat negativ módon nyilvánitották s a kiürités a románok szabálytalan módon hajtották végre. Vitéz és lovagias néptől ilyen eljárást nem vártunk volna, bizonyitékaink éppen elegendők vannak a jelen időkből is.

Megállapithatjuk, hogy a

románok közönséges rabló nép.

A balkáni háboru alatt rosszhiszemüen viselkedett akkor, amikor Bulgáriát megtámadták. A szerbek és görögök holttestein keresztül vonultak idegen földre.

(*Itt egy reprodukalhatatlan kifejezés következik, mely az oláhok erkölcsi világát jellemzi egy találó hasonlattal.*)

— És most jönnek ezek az emberek, akik csak álarc alatt hősködnek, a háboru után, amelynek diadala nem az övék, s vakmerő követelésekkel hozakodnak elő. Egészen Ujvidékig akarnak jönni. A románok felette merészek és idióta államférfiaik a jugoszláv érdekek ellen törnek tolvaj és sikkasztó politikájukkal.

Ez a mi válaszunk a román kormány és a román revolversajtó becstelen támadásaira".

A foszlogató oláhok

A határkiigazitó bizottság április 10-én adta át Szerbiának Módos és Párdány falukat, melyeket eddig Oláhország bitorolt és ezután Szerbia fog bitorolni.

A belgrádi *Tribuna* hivatalosan megállapitja, hogy a kivonuló oláhok felszedték a vasuti sineket, mozdonyokat és száznál több szerb waggont szállitottak el. Kirabolták a templomok kegyszereit, az oláh tisztek ékszereket és más értéktárgyakat loptak. A katonaság kifosztotta az állami épületeket. *A Tribuna szerint a jugoszláv kormány mindaddig nem adja át Oláhországnak Zsombolyát, ameddig a tolvajmódra ellopott holmikat vissza nem kapja.*

A cikk ezekkel a szavakkal végződik:

„Ez az eset is meggyőzhet bennünket arról, hogy a román nép becstelen eszközökkel dolgozik".

Ezt az erkölcsi bizonyitványt egy balkáni nemzet állitotta ki a bocskoros haramiák országáról.

Soproni evangélikus theológusok Debrecenben

A pécsi tudományegyetemmel szerves kapcsolatban létesült ev. theol. facultás 12 hallgatója járt f. hó 18-án Debrecenben dr Deák János egyetemi tanár vezetése mellett. Lelkes kis csapat, miután a város nevezetességeit megtekintette, este 5 órakor vallásos estélyt tartott az ev. templomban, ahol prédikálással, szavalatokkal, szóló- és karénekszámokkal valódi nagypénteki hangulatban ünnepelték az Üdvözitő halálának napját. Ugy az estélyen való szereplésükkel, mint a délelőtti istentisztelet alkalmával szolgáltatott énekszámaikkal a hivek nagy lelki épülésére szolgáltak.

Debrecenbe Nyiregyházáról jöttek, ahol több napon át fejtettek ki áldásos belmissziói tevékenységet. Valóban elismerésreméltó az a buzgalom, amellyel eltelve vállalkoztak e fáradtságos, de szép munkára. És tették ezt szinte husvéti pihenőjük rovására, mert Somogymegyében és Budapesten is tartott több estélyük után csak a tegnap esti vonattal széledtek el a szerető otthonok irányába, hogy még hátralevő néhány napi szabadságukat a szülői ház szeretetteljes körében tölthessék.

Jól esik megállapitanunk, hogy a debreceni ev. családok versenyeztek abban, hogy közülök valakit vendégül láthassanak. Igy nem csodálkozhatunk azután azon, ha az esti elbucsuzás fájdalmát a remélhető közeli viszontlátás reménye enyhitette. Adja Isten, hogy ugy lehessen!

PYRAM

bő ven carbaunás, terpentindus a békebelinél is jobb minőségben készülő kiváló tartós és konzerváló hatással biró cipőkrém

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁR R.-T., GYŐR.

Zománcozott edények

kék és piros szinben. Kátrány, asztalt, bőr és falszigetelő lemezek. Horganyozott kerités fonatok, ásók, kapák, kaszák, vörösréz permetező gépek, épületvasalások, butorvasalások legolcsóbban

Kovács Gyula vasüzletében

Piac-utca 17. szám, Bika mellett sarkon.

Simonyi-uti villa

téli-nyári lakásra alkalmas, legmodernebb hét szobából s mellékhelyiségekből álló lakással, központi légfütéssel stb.

eladó.

Értekezni: Dr Jóna Kálmán ügyvéd irodájában Debrecen, Batthyány-utca 17. sz.

Közalkalmazottak

a Hungária Hengermalom Rtnál

DEBRECZEN, HOMOKKERT, BÁNFFY-UTCA 2.

a napi árnál olcsóbban vásárolhatnak

mindennemü őrleményt nagyban és kicsiben Ugyanott terményeik kedvező feltételek mellett **elsőrangu lisztekre felőröltetnek,** esetleg kivánságra kicseréltetnek.

Telefon 680. és 688. sz.

Ma nyilik meg a grafikai kiállitás a városházán

A magyar nyomdászok müvészi munkái

(A Hajdufőld tudósitójától.) A debreceni nyomdászok kezdeményezésére a fővárosi *Grafikai Müvezetők Egyesülete, a Magyar Nyomdászat, a Magyar Grafika*

nagyarányu grafikai kiállitást rendezett a városháza közgyülési termében,

amelynek sajtóbemutatója szombaton délután volt. A terem telve szebbnél-szebb, izlésesebb kiállitási anyaggal, amelyek mind a nyomdatechnika fejlettségét bizonyitják.

A kiállitás célja az, hogy a vidéknek bemutassák, hogyan lehet a meglevő keretek között is, *minden nagyobb befektetések nélkül müvészi nyomdatechnikai dolgokat előállitani.*

A kiállitásnak van *könyvnyomdai, kőnyomdai*, mélynyomási része, de különösen szép és bámulatosak az offszetnyomással előállitott kiállitási tárgyak. A három-négyszinu mélynyomásu levelezőlapok, könyvfedelek, különösen a *Tábor* János által tervezett és *Dukai* Károly által vésett tárgyak müvészi kivitelüek.

A kliséosztály anyagát *Tauss* Sándor rendezte müvészi biztossággal.

A kiállitás sikerén *Tábor* János, *Karácsony* Imre gépmester és *Wankó* Vilmos mesterszedő, a Magyar Grafika szerkesztője buzgólkodtak.

A kiállitást vasárnap délelőtt 11 órakor Braun Vilmos nyitja meg.

A kiállitás megnyitása előtt *szakelőadásokat tartanak a szakemberek részére.*

A kiállitás rendkivül érdekes és tanulságos, mindenkinek érdemes a megtekintésre.

Debrecenben letartóztattak egy betörőcsaládot

Kutyákat uszitottak a detektivekre - Ötven betörést követtek el - Száz millió értékü holmit lopkodtak össze

(A Hajdufőld tudósitójától.) Vakmerő betörőcsaládot tett ártalmatlanná a mult este a debreceni rendőrség.

A rendőrség hosszas és fárasztó nyomozás után megállapitotta, hogy Debrecenben, a Hadházi-uti Vilmostelepen egy mindenre elszánt betörőcsalád lakik, amelynek feje *Gardi* József, egy vakmerő, valamikor jobb napokat látott ember volt.

A rendőrség napokon át megfigyelés alatt tartotta a lakást s tegnap hajnalban, mikor az egész betörőcsalád együtt volt,

hirtelen meglepték a betörőket.

A házbeliek, mikor észrevették a rendőrség embereinek közeledését, kétségbeesett lépésre határozták el magukat, A

házőrző kutyákat, hatalmas vérebeket, komondorokat a detektiveknek uszitották,

hogy ezalatt ők elmenekülhessenek. A kutyák vad iramban rontottak a detektiveknek, akik azonban résen voltak s a

házőrző kutyákat revolverlövésekkel leteritették,

majd felszólitották a betörőcsaládot, adják meg magukat. A betörőcsalád kénytelen-kelletlen engedett s megadta magát. A detektivek Gardit, fiatalkoru fiát, leányát, aki a lopott holmik értékesitésével foglalkozott, bekisérték a rendőrség fogházába. A vizsgálat során megállapitást nyert, hogy Gardiék több, mint

ötven betörést, lopást követtek el

különösen a bányavidéken. Igy Herpolyán egy bányaraktárt fosztottak ki nagy vakmerőséggel. Az ellopott holmik értéke *több mint 100 millió korona.* Lakásukon rengeteg bünjelt foglaltak le. A rendőrség őrizetbe vette őket, a büntetőeljárás megindult ellenük.

Debrecenben nem lehet saját használatra való dohányt termelni.

(A Hajdufőld tudósitójától) A *Mezőgazdasági Kamara* támogatásával idejében kérelmezte a Debreceni Gazdasági Egyesület, hogy a gazdáknak saját használatra való dohányültetése ez évben is engedtessék meg. Az engedélyt sikerült is végre kieszközölni, azonban épen a kezdeményező gazdák nem vehetnék annak hasznát, mert a rendelet szerint

a törvényhatóságok területén ilyen engedély nem adható ki.

Mihelyt a rendelet megjelent, a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara sürgős felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, kifejtvén, milyen sérelmes a debreceni gazdákra e megkülönböztetés és mennyire indokolatlan ez. Kérte a Kamara, hogy amint tavaly is pótlólag történt: ezen megkülönböztető, hátrányos kikötést törölje a pénzügyminiszter. A Kamara e kérésének támogatására a gazdaképviselőket is felkérte.

Ismét itéletet mondott Reitz János felett a biróság

Rágalmazásért félmillió koronára itélték a Tiszántuli Hirlap szerkesztőjét

A Hajdufőld tudósitójától.) *Reitz* János nyugalmazott állategészség ügyi főfelügyelő, a *Tiszántuli Hirlap* főszerkesztője, aki felett csak alig pár napja mondott másodfokon is erkölcsi itéletet a kir. itélőtábla, szombaton délelőtt ujra a biróságot foglalkoztatta.

Most rágalmazás vétségével vádolva került a dr *Visky* Sándor elnöklete alatt működő büntetőtanácsa elé, mivel a Tiszántuli Hirlap mult évi október 11-i számában *Beznák* Aladárról, a Hangyaszövetkezet igazgatójáról

valótlan dolgokat irt.

A per előzményei a következők: Reitz Jánosnak Halasi Andor ellen inditott ismeretes bünperében az egyik tanu, Ádám Dezső huszárezredes olyan kijelentést tett, hogy a Szomjas Gusztáv főispán leányának eljegyzéséről a Tiszántuli Hirlapban megjelent cikk miatt elégtételt kértek a cikk irójától, aki azonban nem adhatott elégtételt, *mivel diszkvalifikált egyén.*

Reitz János másnap a Tiszántuli Hirlapban nyilatkozott, melyben kijelenti, hogy a Szomjas-ügyben két cikk iródott. Az egyik cikket ő irta, a másikat Beznák Aladar. Végül kijelentette, hogy ő tőle senki sem kért elégtételt.

A cikk ugy volt felépitve s beállitva, mintha Beznák Aladártól kért volna Ádám alezredes elégtételt és mintha ő lett volna elégtételadásra képtelen.

Beznák a tendenciózus beállitásu cikk miatt sajtópert inditott Reitz ellen, akit szombaton vont felelősségre a biróság. A bizonyitás lefolytatása után a biróság *Reitzet bünösnek mondotta ki sajtó utján elkövetett rágalmazás vétségében s ezért*

félmillió korona pénzbüntetésre itélte.

azonkivül elmarasztalta 300 ezer korona ügyvédi költségben is. A biróság az indokolásban megállapitotta, hogy Reitz *burkoltan bár, de valótlan tényeket irt Beznák Aladárról* s burkoltan bár, do hamisan állitotta be a tényeket. Beznák és jogi képviselője, Szücs Géza ügyvéd megnyugodott Reitz elitéltetésében, mig Reitz fellebbezett az itélet ellen.

Katonák, csendőrök, vámőrök, pénzügyőrök, rendőrök, börtönőrök, vasutasok, postásoknak

kellemes husvéti ünnepeket kivánnak

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

A NAGYTEMPLOM MELLETT.

ÜZLETI ÓRÁK: REGGEL 7 ÓRÁTÓL ESTE 7 ÓRÁIG.

A legértékesebb husvéti ajándék

Lisztius: TUDJÁTOK-E MI A JOGREND?

cimü krokigyüjteménye.

Kapható kiadóhivatalunkban, valamint minden jobb könyvkereskedésben 3 koronás alapáron. Szorzószám 5500.

Megjelent! Megjelent!

TAMÁSSY LÁSZLÓ

Keletmagyarországi Sportévkönyve

Minden sportembernek nélkülözhetetlen!!! Ára 12,000 K Kapható minden könyvkereskedésben és ujságárusoknál.

Eladó a közeli sámsoni Kulcsár-kertben a Madarasi féle kitünő szőlő, gyümölcsössel

lakható pajtával, mely jelenleg a Gyányi Miklós ur és neje tulajdona. A kertségi csősz megmutatja.

A sámsoni Kulcsár-kert a Vilmos huszáriaktanyához egy órás gyalogsèta, a sámsoni kövesut jobb oldalán, az Utkaparó házzal éppen szemben.

Ára 15 millió korona! Rögtön átvehető!

Ezen szőllő eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda — Veres-utca 9. sz. — rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló is!

Hölgyek figyelmébe!

A legujabb bécsi modellek megérkeztek

M. Nagy Mihály-hoz

Péterfia-utca 8. szám

Olcsóbb, mint bárhol.

Női- és férfi kalapalakitások pontosan eszközöltetnek.

Mindennemü mosóáruk, vásznak, sifonok, női, férfi és gyermek-harisnyák,

kesztyük, rövidáruk és piperecikkek a legolcsóbb árban

Bagi és Petrik

rőfös és rövidáru üzletében

Szent Anna-utca 5.

Szolid, szabott árak!

Perzsaszőnyeg-szövést tanit,

a szükséges felszerelést a legolcsóbb napi áron árul, megrendeléseket minden méretü szőnyegre s bérmunkát garancia mellett elfogad. Hazai és külföldi elsőrendü perzsa- és szmirna szőnyegeket, vesz és elad vagy bizományi eladasra átvesz, levelezőlaphivásra házhoz megy a

Piros László és Társa

perzsaszőnyeg, gobelin- és vászonszövődéje Debrecen, Teleki-utca 28. sz.

Az elő kelő társaság találkozó helye a

JOST CUKRÁSZDA

(Kossuth-utca sarok.)

Legszebb husvéti ajándékok legolcsóbb áron kaphatók.

Régi diák dalolta igy

Régi deák dalolta igy
Szerelmes szivvel hajdan,
Régi tavasz és nyár ölén
Holdfényes várudvarban:

„Királynőm, édes, hallod-e,
Meghallod-e a vágyam,
Mi hozzád sir dal szárnyain
Szerelmes szivvel, lágyan.

Királynő, édes, látod-e,
Kinyiltak mind a kertek,
Illat száll zengő réteken,
A szivek ünnepelnek.

Királynő, édes, érzed-e,
Feléd uszik ma minden,
Eléd ontanám boldogan
Szivem: szerelmes kincsem.

Királynő, édes, ébredezz
Bus szivem énekére,
Csillagraj ront a holdra fenn,
Kévében hull a vére.

Belőle szőtt ezüst palást
A világ takarója,
Alatta utját bus deák
Keserves szivvel rójja.

Lassan virrad . . . Fájdalma forr,
Baját, haj, ki sem látja,
Tovább ballag a céltalan
Utak kóbor deákja . . ."

. . . Régi diák dalolta igy
Szerelmes szivvel hajdan,
Régi tavasz és nyár ölén
Holdfényes várudvarban.

A királynők már nyugszanak
A temetők ölében, —
De a diákok dalai,
Ha tavasz és nyár nászra hi,
Felcsendülnek az éjben.

PALASOVSZKY BÉLA.

Marjátok egymást!

Irta: SZILÁGYI BÉLA

Marjátok egymást, magyarok!

Mint a kuvasz, ha dühvel acsarog
Ebtársára az országuti porban . . .",
— Ugassatok e rut halotti torban!
Ne nézzetek utszéli temetőkre!
Csak azt nézzétek: melyik fut előbbre,
Melyiknek hangja bátorabb, hangosabb,
Azt harapjátok össze, — mindhalálig,
Amig csak éltek! Az utolsó szálig!

De ha ostor csördül felettetek:
Akkor csendes, szelidek legyetek!

Csókoljátok meg a kezet, mely üt
S az ostort, mely vérkutatok fakasztja!
Ne bánjátok, ha oldalba is rugdos
Antant-fiókák hetyke, vad csapatja!
Lábához bujva hunyászkodjatok meg
Szükölve, nyiva — jöttment idegennek!

Hogy sujtó kezét végre megragadja
S izzó haraggal össze-vissza marja.
E néptől — ennyi nagyot várni: sok!...

Hát csak marjátok egymást, magyarok!

E föld az, hol szépet hiába vetnek,
E földben szép virág, az nem terem meg
Minálunk nem juniusban aratnak,
Itt a rügyek már májusban lefagynak!
Minálunk a rossz szomszédok levágják
A rétek legszebb, szénatermő sarját . . .
S a magyar gazda nem bánja, nem látja
Kalászt nem termő, meddő, vad ugarját!
— A szépet itt szeretni nem szabad!
Ki fejét kissé magasabban hordja,
Száz törvető kéz markol már feléje
S rángigálják a piszokba, a porba!
Itt besároznak minden tisztát, szentet!
Itt meg nem él, ki a menyekbe néz!

Itt kóborolt lantjával bus Tinódi,
S itt kesergett Csokonai Vitéz,
S a legszentebb magyar eziv: nagy Petőfi
Éhezve, fázva, rótta a sarat . . .
Bolondnak nézték, — tépték mindhalálig
Az utszélen csaholó agarak!
— Most már, ugy e, hogy feltámasztanátok,
Hogy nagy neve már tündöklön ragyog?
Mert *temetni*, azt nagyon szépen tudtok!

Hát... csak marjátok egymást, magyarok!

Nem fájnak a testedet szivó tetvek?
— Fényes autók száguldják a földed
Istállótokból kihuzni a barmot
S elvinni a végső, elásott kardot!
— A pénzünkön itt részegre pezsgőznek
Ellenségünk festett lovagjai,
És százezer derék magyar családnak
Fejét sincs már hova lehajtani.
Mert parancsukra: véreink szájából
Ki kell venni a végső falatot!
— Nem halljátok az éhes gyermekeknek
Vádló siralmát, — pártos magyarok?
— Nem fáj Nektek a véres, csonka Térkép,
Törzsötök ezer sebből csorgó roncsa,
A világ legborzasztóbb keresztfája,
Melyre husvéti nap többé nem ontja
Feltámasztó, ragyogó sugarát?

Nem fáj, hogy itt már semmi sem ragyog?
Szemetek csak a sötétséget birja?

Ti csak marjátok egymást, magyarok?

Pedig . . . pedig, ha jőne egy csoda
S összeforrnátok egy nagy megértésbe:
Lenne még itt tavasz, milyen sose volt,
S zsendülne mezőnk csodás, szent vetésbe!
— Oh, mennyi érték, mennyi kincs a lelked,
Te átkos, — s mégis áldott, drága faj!
Minden magyar lélek egy kincsesbánya,
Mit mélyrerejtő sziklafal takar!
— Oh, ha mind, mind napfényre bányászhatnók
A sok elrejtett magyar kincseket,
Milyen pompázó virágkert lehetnénk
S milyen életrehivó Kikelet!
— S ha egyszercsak kirobbanna belőlünk
A sok lefojtott, bus magyar harag:
Hogy dőlnének, hogy omlanának össze
A ránképitett bősz börtönfalak!
— Mi lehetnénk a világ első népe,
Igaz birók, megváltó Krisztusok,
Ha tudnátok, ha megtanulhatnátok
Szeretni egymást, pártos magyarok!

VAKOLÓ KANÁLLAL...

Faust a közélet kapuja előtt

(Husvéti jelenet)

Doktor Faust sétálni indul Husvét reggelén tanitványával a közélet erdejében, Ezuttal Budapest legforgalmasabb részére téved és elbámészkodik a hullámzó néptömeg között.

FAUST:

Közéletünk? A rothadás, a rom.
Amott szanál a bankdirektorom.
Ki lop, ki öl s ki esztelen rabol
S a néptanács meg tovább darabol.

I. KÉPVISELŐ:

Disznó, gazember, tolvaj és bitang...

WAGNER:

Mi rémület s mi szörnyü népi hang?

FAUST:

Urak beszédje, rém előkelő,
Ki igy beszél, az mind képviselő.

II. KÉPVISELŐ:

Pofán rugom, hogy szétesik foga...

FAUST:

No lám, ez urnak van hozzá joga
S e jog ma már egy cseppet sem vitás,
Latin nevén a jó *immunitás*.
Ez azt jelenti, hogy a követet,
Ha semmiféle bünt se követett,
A parlament s a börze mutyiba
Bezárja egy nagy sötét dutyiba.
Mentelmi jognak egy kicsit sete,
De példa rá az Ulain esete.

WAGNER:

Mentelmi jog? Hát mit jelent e szó?

FAUST:

Erénytörő és büntoltalmazó.
Beszélni róla alig érdemes,
Van itt barátom más is érdekes.

I. AUTÓ:

A törze sulya szinte összenyom,
Adjon dehányt óh, édes asszonyom.

II. AUTÓ:

Önnél a pénz és nálam van a presztizs:
Kohn ur, ne féljen, majd kijdrom ezt is.

WAGNER:

Hát ez ki volt?

FAUST:

Felelni nem tanácsos,
Selyemfiucska és egy főtanácsos.

III. AUTÓ:

Mondtam, hogy én csak ugy fogok szanálni,
Részvényeim, ha jobban fognak állni.

FAUST:

E vén zsidó meg, — csak zokon ne essék, —
A bankvezér, az uj magyar nemesség.
Handlézsidó s ma báró is talán,
Finánczseni a kormány oldalán.
Rongyot szedett s ma büszke bankzsivány
S az állam tőle adót sem kiván.

KOLDUS (énekel):

A hasamban nincsen étek,
Szegény voltom enyhitsétek.

FAUST:

E koldus itt ma kéregetve ázik,
De holnap már a tőzsdén panamázik.

LIPÓTVÁROSI HÖLGY:

Az uj divatban meztelen a váll is
És mondhatom, hogy ez az ideális.

FAUST:

E kéjleány a börzetáj leánya,
Feslett szemét, ki minden jót lehánya.
Korunk szavát e szellem ihleti
S a tisztelet csak őtet illeti.

(A társadalmi zaj egyre erősödik és Faust kétségbeesetten támaszkodik a közélet lábaihoz.)

FAUST:

Be' ronda hely, be' rengeteg tetü,
Kóser papiron romboló betü,
Papirhiénák, börzeállatok,
Finom ruhában undok illatok,
Van itt morál, mi szörnyü és mi jó,
Piszkos szerelmek, prostitució,
Az urinő ma lágy miként a szellet
S elalszik ő a régi hulla mellett.
Gyilkol s talán a holtat elharapja.
Az urilány az esti tőzsde rabja;
A kisgyerek se mondja, hogy *mama*
Nem is beszél és kész a panama;
A férfi és az aggastyán se más,
A rothadás, a rossz megalkuvás.
Mamák, leányok, ifjak és taták,
A görbeorru, rossz demokraták,
Lenin-fiuk, a sok zsidó gyerek,
A piklerek s a többi kóklerek,
A bankvezér s a büszke ősi faj,
A történelmi, kirakati gaj,
A millimári és a köznemes,
Mi szép, mi jó és szörnyen kellemes
Aranyközéput, szemétparitás:
Ez hát a pesti immoralitás!

WAGNER:

Bünös világ, ó jaj, mi lesz veled?
Rohasztja lelked Észak, Dél, Kelet,
Kóser szavakkal destruál *Nyugat*.
De hah, mi az, mi ránk vonyit, ugat?

(Távolban megjelenik az uszkár.)

FAUST:

Uszkár közelg. Ah, rémületnek atyja!
Miránk tekint s mi néki ismeretlen:
Az indogermán ős-morált ugatja...

(Mindketten elsülyednek szégyenletükben.)

Lisztius.

Boczonádi méhészeti cikkek
kizárólagos eladása
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

A hozomány*

Hogy keresztyén házakban nem volt szokás — tény. Jó volt-e igy, nem-e? Mit szól hozzá az ethika és a gyakorlat?

A házasságokat mindig két nagy részre szoktuk osztani (ehhez már hozzászoktunk) szerelmire és érdekházasságra. A szerelmi az, ahol minden a csókért, a szemért, a fiatal testért, az üde, vidám lélekért s a léleknek az arcra tükröző mosolyáért van. Az érdekházasságban a tallér a döntő szó. Ha az élettan igazolta, milyen fontos a házasságban a szerelem, már csak azért is, mert a szülők szerelme az utódokban mint szépség, tehetség és egészség folytatódik, kétségtelen, hogy a család vagyoni helyzete is fontos, a gyermekek egészsége, testi és szellemi fejlődése, de a család boldogsága végett is . . . A későn megkapott vagyon, nem egyszer eső utáni köpeny, mikor már alig használ.

Hány férfi viszi manapság nem a boldogságba, de a nyomorba feleségét és gyermekét? Szinte felvetődik, nem korlátoznánk-e épen a nők érdekében a férfiak egyéni szabadságát? Hiszen tudjuk, mit jelentenek a házasságban a jó anyagi viszonyok! Az okos, de lelkiismeretes ember nem termelhet embersereget a nyomornak. Vannak azonban nem okos és lelkiismeretlen emberek, s mi tetézi a bajt, a nőknek nem egyszer épen ezek fognak tetszeni, mint a komoly, akaraterős, de nem egyszer morózus férfiak — s ez sugta már nem egyszer azt, hogy minden hasonló férfitől kivánjunk orvosi bizonyitványt és bizonyos jövedelmet is, amely egy családnak okvetlenül kell.

Mondhatom rögtön, milyen nehéz volna már magának ennek az összegnek a megállapitása is (az igadozó valutáról nem is szólva).

Meg, aki nem tud jövedelmet felmutatni, arra ki kellene mondani tán hatóságilag a kemény itéletet, hogy ne hódoljon a szerelem varázs vesszejének, vagy keressen olyan leányt, akinek révén anyagi támogatást kaphat, teszem egy mühely nyitására. Szóval, az ember szerelmében sem mondjon le józan eszéről. Hiszen a nélkülözés gyülöletbe visz, megutálják az életet s vele a szerelmet is, mert az is az élethez tartozik.

Nehéz a kérdés, kényes is. Mert az éremnek mindég kettő az oldala. Hány életrevaló, tehát feleségnek, anyának jó leány marad hajadonnak *éppen* a szegénysége miatt és hány házasságra alig való nőt visznek az Ur oltára elé, a pénzért? És ha még hirdetjük is, hogy manapság hozomány kell, vajjon nem növeljük-e azt az ismert sajnálatos férfitipust, amelyet hozományvadásznak mond és *bélyegez* a köztudat, s akiket majdnem annyit emlegetünk, mint az árak emelését? Vajjon a hozományok is a buzával nőnek és a koronával zuhannak?

Mikszáth Kálmán irta meg örökké ragyogó tollával az első fajtáját a Noszti fiujában. Jóvágásu, szépen öltözött ficsur. Körmönfont uton, álcsapáson jön, de rózsa a kezében, szóvirág himezi ajakát. Nagyon alázatos, de az epedő szerelem nevében nyugtalan (hiszen a szerelem mindig nyugtalan, akár a bolygó zsidó.) Ha megmotoznók őket, avagy motozzuk meg, az elegáns jaquette rejtettebb zsebeiből nem lejárni készülő ébresztőóra, de a közeli órákban lejáró s az álmot elütő, tehát ébresztő váltó, ügyvédi felszólitás, zálogcédula kerülne elő — rakás fizetetlen számla. S az ifju megmaradt uri modorán, rangján (egyebe már nincs) tehetős polgárleányt, helyesebben polgárapát és anyát: legalább nagyanyát akar vásárolni. Csak azt mondom: anyák, óvakodjatok tőlük!

Még ahol nem az adósság, hanem a kényelmes, mi több, a henye élet után való vágy visz a pénz után, lehet tán rokonszenvesebb, mint az előbbi, de azért anyák mégis óvakodjatok ezektől is, mert aki nem tud választani az ideál és a kávéházi kemény márványasztal között, az nem tudja majd magát elhatározni arra sem, hogy a családért lemondjon a már vérré lett szórakozásokról.

Hozományvadász lesz azonban *egy más*, félelemből, ne mondjam nyulszivüségből. Becsületes, tiszta érzésü emberek, komolyak, munkásak, önfeláldozók, nem léhák, de egy kinzó kérdőjel gyötri: az önerejében való kételkedés. Mindég másra akar támaszkodni és aggodalmai között pénz után rohan. Jobb, mint az előbbiek — de anyák ezektől is óvjátok leányaitokat, mert férjnek bátor, erélyes, önmagában bizni, a jövőben remélni tudó férfi való.

Mindenféle hozománykeresést tehát elitélünk, mert a számitás mozgatja. Az ilyen ember a nőben csak eszközt lát, akivel jólétre, vagyonra, hatalomra tehetni szert. És megbocsátom a nőnek, hogyha a léhának és haszontalannak is könnyebben enged, mint annak, aki benne csak egy lépcsőt lát, összeköttetést, ranghoz juttatást, szóval közvetitést, mi a nepotizmus és családi érdekklikkek, a stréberek és jónősülők sikerét jelenti. A sziv szerelmét ésszel fölérni nem lehet, de pótolni sem. Aki szerelmét, szivét a hatalom lépcsőjének fokozza le, vétkezik az örök emberi érzés ellen és rászolgált, hogy a karriért, a sikert boldogsága árán vásárolja meg.

Bella gerant alii, tu felix Austria nube — regi latin mondás, mely egyenesen azért bélyegezte meg Ausztriát, *mert házasságokkal szerezte hatalmát, mig más vérzett.*

S mégis, a férfinek is van igaza, amikor sorsát anyagilag, erkölcsileg is a feleségétől érzi függőnek. *A jó feleség azonban önmaga a legszebb hozomány,* teste, lelke, kedélye, két keze, mely *a férfi legjobb forgótőkéje.*

A hozománykeresést elitélheti már csak azért is a női társadalom, legyen a hozományadás bármilyen okos és célszerü, — mint a zsidóság példája mutatja — mert arról, hogy a férfi eltartsa nejét, megszerezze mindennapi kenyerét, megélhetését, nem mondhat le Az önzetlenség ép a fő, mit a nő a férfitől vár, gyöngédség és hódoló szeretet — ha a férfinek szellemi vezetését, ne mondjam uralmát készséggel türi. De aki parancsolni akar nekem, az adjon kenyeret és gondoskodjon rólam. Magyar embernek *ez* a világnézete. Epen azért mindenféle modern elméletet, amely a házasság anyagi terheinek megosztását hirdeti, óvakodva fogad. *A kitartott, eltartott férfi nem lehet ideál.*

Csak a debreceni iparosság régi életét, azt az egyszerü, hagyományos, patriarkális kézmüves társadalmat hozom fel példának, ahol a mester aszszonyostól, gyermekestől együtt forgatta a szerszámot, ahol a feleség mintegy csendes társ volt. (Csendes még akkor is, ha egy kicsit lármás volt. (Megvan ma is, ha, fájdalom, gyérül is. *A nő, ki az üzletben ül és segit, polgári ideál lesz.*

Dr Medveczky Károly.

* Felolvastatott a MASz iparos szakosztályának taggyülésén.

A Kaszinó Kazinczy-pályázata

(A Hajdufőld tudósitójától.) Hirt adott már róla a *Hajdufőld*, hogy a Kaszinó verspályázatán a biráló bizottság a kitüzött 200,000 korona dijat megosztva, 100,000 koronát *Babiczky* Bélának, 100,000 koronát pedig *Harsányi* Lászlónak itélt oda, mint a pályázatra beérkezett legszebb versek szerzőinek. Az értékes szép költeményeket alább közöljük:

Halvány az arcod

Köd ül a tengerekre, lassan —
Halvány az arcod Édesem
Ne sirj! Nevess! Lásd én se sirok
Kacagni kell az életen!

Te is szegény vagy. Én is. Én is.
És fut az élet, Fut a nyár.
De majd sárfészket épitünk,
Akár a boldog fecskepár.

A ködben ezer öröm alszik
Jer édes. Költögessük őket!
Hátha — aki ma még csak álom
Hoz szebb világot, uj időket.

Ezer csodát dobál az Ég ránk
Jer édes! Lépjünk rá a nóra! . . .
Most lásd az Ő sötét szeméről,
Mesél a csöndes éji óra.

BABICZKY BÉLA.

Hol vagy arany szerelem?

I.

Suttogtak a kertben az orgonabokrok . . .
Csillagok égtek a kék selyem égen
Kibontva arany hajukat, hogy usszon utánuk
Az ég csodakék sugaru üvegében.

Arany ködök usztak a szivemen át
Muzsikáltak ezüst fuvolákkal a lombok:
Nézd, Csillog az este. A hold halovány
(Akkor elém jött a szőkehaju csodalány).
Mélyen aludt a világ.
És itta piros boromat a szája
Mint záporesőt a virág
Repültek a percek. A szárnyuk arany volt
Szivünkből az égre hajolt fel a vágy
S mig álmodozott illatozóan a sárga barackfa
Pirult is a csillagon álló kis angyalok arca.

II.

Ólomködök usznak a szivemen át
Éjfél felé jár az idő . . .
Kérdem a száraz avart:
Hol vagy arany szerelem?
Hajlongnak a szélben a lombtalan ágak
Csillag arany tüze hull
De már a virággal a hallgatag éjben
Halkulnak a vágyak is hangtalanul,
Ezüst fuvolák dala sir keserün
Gyászruha omlik a bomladozó felhegeken
Éjfél fele jár az idő . . .
Kérdem a száraz avart:
Hol vagy arany szerelem?

BABICZKY BÉLA.

Halál-malom az élet

Sötétlő sziklák gyász-ölében
Áll egy fekete, nagy malom.
Éjjel és nappal béna árnyak
Sirják elmultát élet-nyárnak
És zug a fájdalom.

Halál molnárja vigan őröl,
Sok vértől csöpög a kerék
Közös a vége minden utnak,
A gyász-malom garatra jutnak
Serények és herék.

Sir a sok maradt ember-féreg
Meghajlik, törik száraz derék
Imába kezd sok konok torok,
S a gyász-malomban tovább forog
A vères, nagy kerék.

HARSÁNYI LÁSZLÓ.

Tavaszi angol és francia divatlapok

Férfi divatlap, Kézimunka-lapok, Divatszalon, Legujabb Divat, Record, Paris legujabb számai kaphatók

Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Részv. Társ.

GARAI ÉS TESTVÉRE

férfi, fiuruha-áruháza

Bika-szálló épületében

tavaszi vásárt rendez!

A folytonos áremelkedés dacára egész április hónapra árait leszállitotta

15-20 százalékkal.

Nagy választék

tavaszi felöltőkben, a legmodernebb szabásu öltönyökben,

Rövid sportnadrágokban,

Divat-csikos nadrágokban,

Tartós gyermekruhákban

és méretutáni rendelésekre szövetkülönlegességekben.

Kérjük a t. vásárló-közönséget a cégre ügyelni!

Garai és Testvére

Bika-szálló épület

IMPERATOR

Minek, minek a forró szenvedés? . . .
A lázba gyuló, kuzdő akarat?
Maréknyi pernye minden: mi marad;
„Mors Imperator" jön,... mosolyg.. arat!

Mi tépjük egymást eszmék szent tüzén;
Ő ránk tekint és ránk kiáltja: „csend!"
S mi ádaz harcok orkánjába fult,
Mint könnyü szellő, már is elpihent!

. . . Arasznyi élet . . .: örök alkotás! . . .
Halhatatlan: — ember, mit farag! . . .
Kebe tört láng: — szenny, salak nélkül! . .
Diadalt ért: — ember-akarat! . . .
„Imperator Mors" néz és kacag!

ZIVUSKA ANDOR.

Tisztujitás a Csokonai Körben

(*A Hajduföld tudósitójától.*) Husvét hétfőjén délelőtt 11 órakor a Csokonai Kör a Csokonai házban rendes közgyülést tart. A gyülés tárgysorozatán igen fontos számot képez a *tisztikar megujitása*. A tisztikar kezébe lesz letéve a jövendő müködés eredményének biztositéka. A Csokonai Körnek a városi müvelődés, a tudományos és müvészeti élet előrelenditésében elkötelezett szerepe van s e müvelődés irányitásába a réi tradiciók megőrzésével, de az uj gyözelmes gondolatok harmónikus összeillesztésével bele kell szólnia. A választmány általában

a régi vezetőséget jelölte.

Igy elnöknek dr. *Pap* Károlyt, alelnöknek *Oláh* Gábort és dr. *Körösi* Kálmánt. Mint őket, ugy az ügyészi és titkári állásokba is bizonnyal be fogják választani a jelenlegi hasznos erőket, dr. *Kölcsey* Sándort és *Debreczeni* Ferencet. Uj emberek vonulnak be a főtitkári és pénztárosi tisztségbe. Amaz dr. Kardos Albert lemondása folytán üressedett meg. Helyébe a választmány *Csoban* Endre városi főlevéltárnokot jelöli. Megválasztása alig lehet kétséges. Csoban Endre képességei, eddigi eredményei, előkelő irodalmi kapcsolatai olyan ajánlólevelet képeznek, mely egyszersmind már a jövő eredményének is kezességül szolgál. A pénztárosi állásra dr. *Tóth* Emil, a Debreceni Első Takarékpénztár agilis tisztviselője az egyedüli jelölt.

Az ecuadori őserdőkben

Alligator vadászaton Guayaquil környékén

A mangrowe erdőben három izben voltam, sajnos mindig csak egyedül, mert utitárs erre a turára nem akadt. Kibéreltem egy indián kanut (egyetlen fatörzsből vajt, vagy laza bordázatra feszesen ráhuzott állatbőrből készült csolnak) s bevártam az apály kezdetét, hogy még idejében leérhessek a mangrove erdőkig. (Az erdőségek kezdete kb. 5—6 tengeri mérföldnyire van a várostól az óceán felé.) Az apállyal igen gyorsan leér az, aki nem fél a folyó sodrától s a közép felé tart. Amikor másodizben voltam a St. Heléna sziget közelében (ott a legszebb az erdő), akkor bevártam a teljes apályt az erdőben magában, mert kiváncsi voltam az erdők talajára.

Apálykor a mangrowe erdőben.

Ezt a kiváncsiságot kielégiteni nem ment oly egyszerüen. A csolnakban talált kötelekkel és a fák vastag indáival csolnakomat hozzákötöttem a szomszédos fák legalsó ágaihoz s csak miután e fáradságos munkával elkészültem, vártam nyugodtan pipázgatva (a hölgyek kedvéért megemlitem, hogy a pipát ki nem állhatom, de igen sok volt a sárga lázat okozó moszkitó) az apályt. A csolnakom pár óra mulva a levegőben lógott, a legalacsonyabb vizállás felett vagy méternyi magasságban. Megvizsgáltam aztán egy vastag kötelet, hogy elbirja e a testem sulyát s jónak találván azt, magam is leereszkedtem a féligmeddig száraz erdőtalajra. Térdig érő csizmám azonnal besüppedt az iszapba. A gyökerekbe fogódzva, üggyel-bajjal vergődtem tovább s a csolnakom közvetlen környékét pár kvadrátméter területen szorgalmasan átvizsgáltam.

Jön a dagály!

Az iszap piszkos földes, kékes szinü agyagos iszap. Igen ragad s megfesti a fák oldalait. A rothadó növényi részeket megkavarva, az iszappól gázok törnek elő, s a bu borékokat meglehet gyujtani. Az eredő, minél tovább tart az apály, mindinkább posványos illattal telik meg. Egyszerre megérkeznek az első dagályhullámok. Az egész erdő beleremeg az egyre sürübben érkező viztömegek csapkodása alatt. Siettem fel a csolnakomba, amelyik hamarosan a vizen lebegett. Baltámmal átvágtam a kötelékeket, melyek függve tartották és siettem ki a nyilt folyóra, hogy a dagállyal, mely lassubb az apálynál, még idejében viszszaérkezzem.

Az alligátorok.

A mangrove erdők szélén, ott ahol nagyobb homokos partok padokat alkotnak, igen sok az alligátor. Buta fejükkel a viz felé fordulva, melengetik magukat a napon. Lomha testük ugy néz ki, mint egy felforditott indián csolnak. Ezek az állatok igen félénkek. A közeledő embert vagy csolnakot hamarabb észreveszik, mint néha a csolnak utasa az állatot s ilyenkor hangos cuppanással vetik magukat a vizbe. Lőni ugyszólván lehetetlen őket. Én több izben lőttem rájuk, de a *a kis kaliberü belga fegyver golyóját magukkal viszik a hullámokba* s ugy látszik fel sem veszik a sebet, mert az ilyen megsebesült alligátor pár perc mulva ujból kijön a partra s *mintha semmisem történt volna*, melengeti magát tovább. Mint minden alsóbbrendü állat, ugy az alligátor is igen szivós. Agyvelejét és idegrendszerének központját kell eltalálni, hogy holtan fekve maradjon. Fejébe lőni pedig csak szemnyilásain keresztül lehet. Az pedig lehetetlen, hogy az állat észre ne vegye a szemének irányuló puskát. Nem hallottam, hogy valaki vadász-trofeumként alligátorbőrt tartana magánál. Csupán az idevaló benszülött indiánus érti a módját elejtésének, mert ezek nagy számmal hoznak eladó alligátorbőrt s eleven kicsi alligatorokat is eladnak, de hogy hogyan szerzik zsákmányukat, nem sikerült megtudnom.

A táskás pelikánok.

Vizimadár millió és millió él a folyó alsó szakaszán és deltájában. A legügyesebbek a nagy táskás pelikánok, (itt igy nevezik őket, bár nem pelikán fajta) melyek villámsebessen buknak rá a viz szinén felcsillámló kis halakra. Szárnyukat összecsapják, testük összezsugorodva, olyan mint egy lapda s ugy esnek el a viz szinére. A viz szine felett ebből a gömbölyü állatlapdából egy nagy csőr nyulik ki hirtelen s az alsó csőrnek olyan táskája van, akár egy magyar királyi póstasnak, csakhogy élénk rózsaszinben játszik. A csőr bebukik a vizbe, a táska elrejti a halat, a csőr becsukódik s ugyanakkor a gömbölyü állat mellével ráfekszik a vizre s szárnyait hirtelen kibontja. Ferde repüléssel, orrával a vizet huzva, előbb apró s mind élénkebb szárnycsapásokkal emelkedik fel lombán a viz felszinéről s mikor már vagy méternyi magassan van, akkor veszi fel természetes repülő helyzetét s kinyujtja teste alá huzott tábait is, hogy a következő halat megpilantva, az érdekes bukást megismételje.

Mennyit eszik egy pelikán?

Ugy tapasztaltam közelről, hogy korántsem fogja meg mindig a halat. Hiszen ha minden halat megfogna, akkor hamar tele lenne a bendője s nem kellene folytonosan halásznia. Egy ilyen madár megfigyelésem szerint, pihenés nélkül, napkeltétől napnyugtáig halászik. Miután átlag minden két három percben bukik le, a megfogott halak száma 200-on felül volna. Sulyban kifejezve (az itteni kisebb halak sulyát véve számitásul) ez a halmennyiség 70 kiló körül volna, ami egy ilyen madár sulyához viszonyitva, igen sok. Tehát nem „*falánk*" az ilyen madár, mint azt szeretik megállapitani, hanem ügyetlen, vagy a halak ügyesek.

A természet viszgálónak igen óvatosnak kell lennie megfigyeléseiben, hogy világot vethessen a természet homályába, de még óvatosabbnak megállapitásainál. Én több napos megfigyelés után, óvást emelek a vizi madarak falánkságáról elterjedt balhiedelem ellen. Ezek a madarak csak annyit esznek, amennyi létük fenntartása érdekében szükséges s egyáltalán nem mutatnak testük felépitésében oly jeleket, melyekből elhizásra lehetne következtetni. Egy nagy példányt lelőve, azt igen soványnak, izmosnak találtam. Zsirréteget, bőrét lefejtve, sehol sem fedeztem fel. Husa természetesen élvezhetetlen, miután sósvizi halakkal táplalkozik.

Tovább délfelé.

A Nitokris nevü Kosmos gőzös megérkezése véget vetett guajaquli tartózkodásomnak s 12 napos tt időzés után, tovább mentem délfelé, a délamerikai partok mentén.

Utam további részleteiről később fogok beszámolni.

Matolay Tibor.

Öntött és sajtolt
Butorveretek
Nickelezett réz és lackozott
Lószerszám veretek
legjutányosabban
Beszler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Kellemes Husvétot
csak ugy szerez magának, ha ez alkalomra szükséges:
Illatszereket
Piperecikkeket
Locsolókat
Ajándéktárgyakat
HORVÁTH SÁNDOR
„ELITE"
illatszertárában
Piac-utca 64.
szerzi be.
Külön manicur szalon

Füszer * Bor * Csemege
nagyban és kicsinyben
KONTSEK GÉZA Kossuth-utca 15.

Püspöki Uradalmi Bérpince Rt. Vác
Palackozott fajborai
versenyen kivül
Vezérképviselet és lerakata:
Trigárszky Emil, Hunyadi-utca 13.
Telefon 158. Telefon 158.

Takács Imre
zongora- és hangszerkészitő
elvállal mindennemü hangszerjavitást, ugyszintén hosszu, régi zongorákból rövid, modern átalakitást, orgona- és harmónium javitást ugy helyben, mint vidéken!
Debrecen, Lorántfi-utca 40. sz.

Szinházpolitika

Évek óta ismételten irtunk a szinház népnevelő hatásáról és jelentőségéről. Alig van közintézmény, még a templomot és az iskolát sem véve ki, mely a közönség izlését, hajlamait, de még erkölcsiségét is annyira befolyásolná, mint a szinház. A benne lejátszódó komédia nemcsak komédia, vagy legalább is nagyon jelentékeny komédia. Először is a szinház nagy tömegekre hat. Ha ellenőriznők havonként látogatóinak számát, kiderülne, hogy több ember járt bele, mint amennyi az iskolákat és a templomokat összevéve látogatta. De még fontosabb a tömeghatásnál az a körülmény, hogy a szinpad a szép eszközeivel, a gyönyörkeltés fogásaival hat. Innen nem szigoru prédikátorok szólnak hozzánk, nem örökösen korholó és fenyegető iskolamesterek, hanem szép hölgyek, nyájas uraságok, még pedig szines beszédben és tarka ruhákban. Minden igyekezetük célja a mi mulattatásunk, a mi magunk jólérzése, a mi élvezetünk. Szóval, nagyon kedves, kellemes emberek.

Ha már most azt kérdezzük, vajjon ekkora hatalom és csábszer birtokában tesz-e valamit a szinház, hogy e hatalom és e csábszer valami *jóra* is használtassék, sajnálattal kell kimondanunk: *nem*. A modern szinház ma már egyszerü mulatóhely. Sekély, inycsiklandó élvezetért járunk bele, de nem gyönyörködni és felemelkedni. Darabjai annyira esnek az irodalomtól, mint az élvezet a valódi gyönyörtől.

Nálunk Magyarországon a szinház sülyedésének jellegzetes, történelmileg is körülhatárolható korszakai voltak. Az első periódus a mult század kilencvenes éveiben kezdődött, körülbelül akkor, mikor a budapesti Vigszinházat megnyitották. Az uj stilus, mely a régi magyar szinpad tisztes hagyományaival rikitó ellentétben állott, egyrészt a realisztikus játszási módot ambicionálta, másrészt a *merészséget*. Ez a tartalmi merészség pedig romlott levegőjü, mocskos és trágár elmeműveknek szinpadra hurcolásában merült ki. Páris külvárosainak tizedrendü mulatóit, piszkos lebujait keresték fel a mi derék impresszárióink s az onnan kihalászott szemérmetlen vaudeville-t szállitották nekünk, mondogatván, hogy ez az uj „francia irodalom!" Az volt ám az élet! Az volt A márványmenyasszony meg Az osztrigás Mici és társai aranykora. A nézőtéren szemlesütve, fészkelődve ültek az emberek s láttunk némely pompás jelenetnél viharvert, marcona katonákat elpirulni, noha ezek nem éppen az angol kisasszonyoknál vagy kartauzi kolostorokban nevelődtek. Husz, huszonöt évvel ezelőtt a nemrég elhunyt Fenyvessy Emil egy lipótvárosi bankárhoz ötórai teára volt hivatalos. Itt többek között elbeszélte a jeles müvész, hogy néhány nap mulva megint „egyértelmü" darab fog az ő intézeténél szinre kerülni. A társaság biztatta Fenyvessyt, hogy mesélje el a darab tartalmát. Erre a mi szinész barátunk ijedten tiltakozott és azt mondta: „Tessék majd elmenni azinházba, mert *a szinmü disznóságait tisztességes társaságban nem lehet elmondani*". Ennyire jutottunk a „müvészetben" és az „irodalomban!"

Ma, — bár e megfigyelést csak tartózkodva és félve irjuk le, nehogy a holnap ránkcáfoljon, — ma mintha alábbhagyna a nyilvános cochonnerie. A szégyentelenség stilusát valami más szoritja ki. De e másban sincs nagy köszönet. A szinpad ugyanis zenés mulatóhellyé, amolyan „zengerájjá", orfeumi „lokállá" vedlett át. Napról-napra, hétről-hétre alig játszanak mást, mint operettet. Legalább azonban valami eleje, vége, keze, lába, librettójában szellemes, fülbemászóan dallamos operetteket játszanának. De nem azt cselekszik. Valami gyárilag készült, kaptafára mért, tartalmatlae egyvelegeket öntenek a deszkákra, amelyeknek *ugyan* nincs meséjük, de *legalább* a zene is hiányzik belőlük. Mig az Offenbach, a Strauss, a Lecoque dalmüveinek érdekes meséit két nemzedék tartvsta meg emlékezetében, énekszámait husz, harminc éven át fütyölte minden suszterinas, fogadást teszünk, hogyha valaki a mult hónapban tiz modern operettet végignézett, nem fogja tudni megmondani, hogy azok közül egyben-egyben mit hallott, mit látott. Mert e semmirevaló fércmüvekből hiányzik minden alkotás szine, lángja, nemes zamatja és a lelke: *az egyéniség*.

Dehát a szinész és a szinigazgató vállát vonogatja e jelenségek előtt. Nem az ő mesterségük szinmüveket irni s még ha az lenne is, nem irnának mást, mint ami a közönségnek kell. A mai publikumnak pedig nem kell csak „egyértelmü" vigjáték, meg könnyed operett. A magasabb müfajok szolgálatában tönkrejutunk, éhen veszünk. Hát e látszatra oly megkapó érvelésben van némi igazság, de az is csak látszatra van. Mert éppen a közönség megromlott izlésével szemben kell érvényesülni *a szinház nevelő szerepének*. A tömeg nem valami változatlan, befolyásolhatatlan szubsztancia, hanem ellenkezőleg a külső hatásoknak nagyon is alávetett, illetéseikre nagyon is viszhangzó médium, amelyet épugy kapathatunk a rosszra, mint ahogy helyes utakra is terelhetünk. Tessék csak huzamosabban igazán szép dolgokat adni neki s a jó nép megszokja a szépet, sőt később kivánni is fogja. Faust diákja is kapott a tanulmányon, mint „a gyermek az emlő után".

Mi nem vagyunk rajongók, sem üvegbura alatt, az élettől elzárva nem élünk. Nagyon jól tudjuk, hogy a szinház is üzlet. Badarság volna hát azt követelni, hogy kizárólag csak eszményi célokat szolgáljon, mert igy megbuknék először a szinház, azután maga az eszményiség. Nem. Mi csupán azt óhajtjuk, hogy a selejtes mellett átmenetileg a jobb ügy *is* jusson szóhoz s igy, ha elvégezte a maga gyógyitó, átformáló munkáját, lépjen mindnyájunk épülésére a maga méltóan visszavivott őrökébe.

Eladó nagyon szép villa

a város legszebb és legelőkelőbb helyén!!

A Simonyi-uti Országos Tanitói Árvaházhoz pár lépésnyire

Sestakert - Poroszlay-ut 1. sz. alatt!

Gyönyörü helyen!

Szemben az Andaházy Szilágyi Intézet internátusával!

Közvetlen szomszédja egyik felől a dr Kádár István kir. ügyész ur, — másik felől a dr Szabó Márton főgimnáziumi tanár ur nyaralója! Utána pedig a dr Freund Jenő ügyvéd ur szőllőtelepe következik.

A villa épület áll négy szobás lakásból, nyitott verandával. Fürdőszoba és belső angol klozet. A szuterénhelyiségben van a konyha, beépitett sparherddel és a cselédszoba. Borospince és fáspince.

Park, szökőkuttal, Különféle fenyö- és parkfák, diszcserjék. Termő gyümölcsfák és lugas szőllő.

A villa télen-nyáron lakható, magas, száraz, egészséges, stukaturos szobák, modern, kétszárnyu ajtók és hármas ikerablakok! Villany! Gáz! Házi vizvezeték! Kitőnő vizü kut.

A villa nagy terme rögtön elfoglalható!

Ára hat és fél vagon buza napi ára!

Ezen villa eladása felett is a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik (Veres-utca 9.) Egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a foglaló is!

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata

Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám alatt.

A debreceni Faipar RT elsőrendü gyártmányainak, valamint a debreceni Gőzfürész és Faárugyár RT hajlitott butorainak kizárólagos eladási helye Debrecen város területén.

Állandó butorkiállitás ebédlő-, háló uriszoba és leányszoba berendezésekből, — ugyszintén nagy választék konyhabutorokban is.

Ásók, Kapák, Kaszák

Keritésfonatok, Szőllőpermetezők, Épületvasalások, Falszigetelő és Kátrányos lemez, Bőhler dobsin, Edények, Gazdasági eszközök **a Kossuth-szobor mellett**

Bészler és Dávid vaskereskedésében

olcsón kaphatók. Tulajdonos: Dávid Jakab.

Hogyan takarékoskodjunk?

Ha ruhánkat festetjük és vegyileg tisztittatjuk PALOTAI LAJOSNÁL, Egyházter 5. sz., Bathányi-utca 26. szám alatt, ahol gőzmosással mindennemü fehérnemüeket, gallérokat, kézelőket stb. tisztit. oo oo oo oo oo

Stern József rt. **Budapest Calvintér 1.**

Alapittatott 1860. évben.

Kizárólag elsőrendü minőségben a legelőnyösebb árakon

Női és férfi ruhaszövetek ■ Női-, férfi- és gyermekfehérnemüek

Vászon- és mosóáruk

IBOLYA

Kis ibolya, kis kék virág,
miért akadtam most terád?

Kék vagy, hazug vagy, mint az égvad illatodtól fáj a lég.

Oly szép vagy, ifju és finom,
mint durva az én ős kinom.

Boldog vagy, kék vagy és vidám:
mondd, miért kacagsz ilyen bután

te, szerelmemnél ostobább?
Rád tiprok. S most gunyolj tovább.

EMBER SÁNDOR

„Innepet meg nem szentelni romlást hoz"

Hogy tartották meg az ünnepeket régen Debrecenben

„Isten az ünneptöröket drágasággal, döghalállal, haddal, pásztasággal és rabsággal fenyegeti" — mondja néhai való jó *Magyari* István prédikátor urunk *„Az országokban való sok romlásoknak okairól"* cimü kis panaszos könyvecskéjében. Az 1600-as évek elején — mikor a könyvecske megjelent — valóban sok nyomoruság gyötörte az embereket, nagy volt a romlás s jó Magyari Isván keserü szivvel tekintett szét az áldatlan viszonyok között, tanitó, intő szóval sorolta fel a nagy romlásokat. Ez okok közé vette azt is, hogy az emberek nem szentelik meg igaz szivvel az ünnepeket, fáradoznak, dolgoznak, s ahelyett, hogy az anyagi élet nyügét legalább akkor levetve a templomban tisztulnának Isten előtt, futnak az élet örömei után, még ha dolgoznának, de mulatnak, részegeskednek is.

Pedig már *Szent István királyunk törvényben adta, ki, hogy*

vasárnap a munkának szünete legyen,

s ezért ha pap, ispán, vagy más keresztyén ember valakit munkában talál, üzzék el a munkájától, ökrét, lovát, szerszámait és ruháját vegyék el. Szent László és többi királyainknak is gondjuk volt rá, hogy a vasárnapokat és ünnepnapokat megüljék, ugy ahogy az a bibliában is áll.

Debrecennek a XVI. század derekán kálvinista hitre tért lakossága megbecsülte vallását, védelmezte, megőrizte, a hit tanait és parancsait engedelmes lélekkel teljesitette, Istennek örülő szivvel ünnepelte meg a vasárnapokat és ünnepeket. De mint mindenütt és mindig akadtak itt is emberek, akik másképpen cselekedtek, üzleteltek, sáfárkodtak. Ennek részben az is volt oka, hogy az azidőben már vásárairól, iparcikkeiről kedvelt Debrecent gyakran keresték fel idegenek, messze vidékről jövő kupecek, tözsérek, kereskedők állandóan forogtak a városban, akik bizony a város szokásait nem nagyon ismerve és tisztelve, az ünnepeken is könnyen tultették magukat.

Ezért *a városi tanács már 1551-ben szigoru parancsot bocsátott ki, hogy vasárnap 10 óráig,*

amig a templomban a kegyes istenitiszteletek végeztetnek, senki se eladni, se venni ne merészeljen,

mert mindenféle forgalomba hozott tárgyat a vásárbiró el fog kobozni és a város hasznára fordiják. Az idegenek is, tudva e törvényt, hasonló eljárásban részesülnek. A kárt közösen viselik vevő és eladó.

Ugy látszik azonban, hogy az idegenekkel nehéz volt boldogulni, ezért 1606 dec. 10-én azt rendeli a tanács, hogy *a reggeli prédikációtól a délesti prédikációig semmiféle szekeret a sorompókon ne bocsássanak be.*

De a kor világiasodó szelleme más oldalról is fenyegette az ünnepek komoly tisztességét. Debrecenben is kezdtek gyakorivá válni a dorbézolások, éjjeli mulatozások, divatba jött a lengyel égetett bor (aqua vita) és a „pálenka". Mulatáshoz muzsika is kell. A tanács korán észrevette a veszedelmet, 1629-ben rendeletet hozott, hogy ünnep és vasárnapon a citera és minden más zene tiltva vagyon büntetés terhe alatt.

A muzsika elmaradt, de a borivók tovább mulattak. A beborozás ritkán mulik el virtuskodás nélkül, s mivel a „vasárnapi mértéktelen dorbézolásokbul kiváltképen az korcsmákon sok veszekedések háboruságok estenek, végezte az tiszteletes tanács, hogy ennek utána az korcsmákon senkinek *vasárnap*

az két prédikáció alatt semmi uton-módon bort adni ne merészkedjenek a csaplárok"

csak ha valaki házához vitetné.

Még tovább is ment a tanács. 1665 március 30-án kimondotta, hogy *szombat éjféltől vasárnap éjfélig a város kapuin senkit se bejönni, se kimenni ne engedjenek az őrök.* E határozatra valószinüleg az szolgáltatott indokot, hogy a gazdálkodó emberek ilyen napokon is kimentek a tanyákra, erdőkbe dolgozni, miután ott nem voltak szem előtt. Valóban, 1667 ben már azt mondja ki a tanács, hogy aki ünnepnapon az erdőre vagy a dinnyére megyen, kalodába tétetik.

A viharos XVII. század sokszor sujtott le Debrecenre pusztitó kézzel. Ilyenkor az ünnepek szigorubb megtartását irták elő, Isten kiengesztelődésére böjtöt rendeltek el. *„Istennek kemény csapása rajtunk lévén, kiváltképpen az rettenetes döghalál, ismét az szárazság is, teczett egyező értelemből Istennek kedvét keresnünk s csütörtökön hetenként ünnepet szentelnünk"*. (1679 ápr. 12)

A XVIII. század a felvilágosodás százada. Szelleme az ünnepek megtartására is hat. Észrevétlen be-becsuszik egy-egy engedékenyebb jel. — 1703-ban már csak azt tartja a tanács „disztelen dolognak", hogy

a mészárszékekben az isteni szolgálatnak idején is hust mérnek.

Néhány évtized mulva az erősen érvényesülő központi kormányszervezet vette kezébe az ünnepek dolgát. Az egész birodalomra egységes szabályzatot állitott fel, megállapitotta egységesen azokat az ünnepeket, melyeket mindenfele mindenkinek meg kellett tartani. E rendelkezésekben erős katholizáló szellem nyilatkozik meg: az ünnepek teljesen a röm. kath. egyház hitparancsai és szertartásai szerint igazodnak. S ezek megtartásáról büntetéssel gondoskodtak. Az ünneprontó, ha nemes ember volt, 6—25 forint, ha nemtelen, 12—50 pálca büntetést kapott. A büntetésből befolyó pénzt a röm. kath. templomok szükségeire forditották. *„1733-ban 44 ünnep megtartását parancsolja a helytartótanács, azonkivül természetesen a vasárnapokat is meg kellett tartani. Ünnepnek iratott elő minden helység lakosai, részére a katholikus parochia patronusának és a templom felszentelésének a napja is."*

A felsőbb hatóságokkal e rendelkezések miatt sokszor összeütközésbe került a város. A csaknem szinkálvinista lakosság el-elfelejtkezett — különösen a szorgos mezei munkák idején — egyik-másik ráparancsolt ünnep megünnepléséről.

E helyzeten segitett némileg Mária Terézia. 1772-ben kiadott rendeletében — melyet a tanács pátens alakjában hirdetett ki — tudtul adja, hogy az apostoli széktől sok ünnepnap felszabaditását eszközölte ki. Épen ezért rendeli, hogy „amennyivel az ünnepek száma kevesbedett, annyival

nagyobb legyen a népnek szivében a kegyességnek buzgósága és az áhitatosság"

s azt akarja, hogy a „meghagyott ünnepnapok egyedül a mindenható Istennek szolgálatára és az ő mennyei szenteinek tiszteletérn szenteltessenek nagy áhitatos indulattal". Részletes szabályokat is ir elő arra, hogy az ünnepeket miképen kell megtartani.

„Vasárnapokon és ünnepnapokon senki ne tegyen szolgai vagy kézi munkát, se mesterséget ne müvelje, hanem minden ember a maga vallásának mivólta szerint az isteni szolgálaton, miseáldozaton, prédikaciókon és az ő lelkipásztorinak keresztyéni tudományban való tanitásaira áhitatos és kegyes indulattal jelen lenni igyekezzék".

Előirja, hogy a theatrale spectaculumok, játéknézések, komediák, a muzsika ugy a korcsmákban, mint magánházakban, a hivalkodó embereknek a csapszékeken való lármás egybegyülése az esteli órákig tilalmas".

Szekerek nehezebb teherrel ne rakattassanak meg, a megrakottak is az istenitisztelet végeztéig ne induljanak el s mindenféle kalmári, füszerszámos, tubákos és egyéb efféle

boltok egész nap zárva maradjanak,

csupán a parókacsinálók, patikák, borbélyok és fürdősök házai tarthatók nyitva.

Élelmiszerek sem árulhatók, csupán a hus, hal, kenyér, gyümölcs és tejfélék, de ezek is csak reggeli 9 óráig.

Akik pedig ezeket a rendeléseket „gonosz indulattal és vakmerőképen általhágják, azok cselekedeteknek terhes voltához képest büntetésekkel elmulhatatlanul megfenyittessenek."

Ma már alkotmányos törvények szabályozzák az ünnepeket, de ezek bizony többnyire irott malaszt maradnak. Sok meg van engedve már a törvényben, még többet megengednek az emberek maguknak azonfelül. A távoli multba halványodtak azok a csendes, zajtalan, áhitatos ünnepek, melyekből minden kufárkodás, lármás jövés-menés, tiszteletlen dorbézolás számüzve volt. Ma bizony sokszor a vasárnapok és ünnepek zajosabbak, mozgalmasabbak még a hétköznapoknál is, kivált egy-egy vasárnapon.

—ón.

Legjobbat-Legolcsóbban!
Husvéti szóródugós parfüm
minden illatban.
AJÁNDÉKTÁRGYAKAT
Kölnivizet, Fésü és manikür kazettákat stb. beszerezheti a
KORZÓ DROGUERIÁBAN
PIAC-UTCA 42. TELEFON 14-80.

SZILÁGYI LAJOS
kézimunka és mühimző vállalata
DEBRECEN, Széchenyi-utca 1.
Szónyegfelvető, gyapjufonál, arany-ezüst fémfonál és egyéb kézimunka-anyagok nagyválasztékban. Gépajour és plissé gyors és pontos végzése.

NAGYOT HALLÓK!
Uj életet jelent a Deutsche Akustic Gefs. hallókészüléke — Egyedül kapható: Dr. Kovács S. Budapest, VIII. Erzsébet körut 40-42 I. 4. Vidékieknek dijtalan felvilágositás

Golyós csapágyakat
javitok és raktáron tartok
Spirai, Budapest VI, Szív-u. 71.

Nem csak hirdet,
hanem árut olcsón ad
Szabó és Zengewald
Szent Anna-u. 3.
HUSVÉTRA
harisnya, keztyük, szövetek, grenadinok megérkeztek.

Hazánk gyógyforrás kincsei a jászkarajenői keserü és glaubersós források vizei a
„Mira" Bäby keserüviz
gyermekek részére
„Mira" keserüviz
felnőttek részére és a
„Mira" glaubersós viz
nélkülözhetetővé tesznek minden idegen gyógyvizet, jelesül a
Karlsbadi vizet
Egyetemi tanárok elismerő nyilatkozatai.
Kapható mindenütt, főlerakat:
Kontsek Géza
Debrecen,
Kossuth-utca 15. szám.

Lengyel KELMEFESTŐ
fest, tisztit legszebben ruhákat!
Csapó-u. 28. és Csapó-utca 96

Zománcos edények
mindenféle szinben,
Sodronyfonatok, Kapaáru,
Venyigeollók, Permetezők
s az összes tavaszi gazdasági cikkek
Sesztina Lajos
vaskereskedésében kaphatók.

A magyar ifjuság a nemzeti munka frontján

A debreceni bajtársi egyesület tavaszi programmja

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) A debreceni egyetem ifjusága a beköszöntött husvéti ünnepeken, a vakáció alatt is serényen és lázasan dolgozik. A különböző ifjusági egyesületek meglehetősen széleskörü programmal indulnak a tavaszi szezon elé.

Az egyesületek uj tisztikarának megválasztása már kezdetét vette, s az uj vezetőségének *ujult és friss energiával és munkakedvvel kezdenek hozzá sokoldalu programmjuk megvalósitásához.*

Turul követtábor Debrecenben

A debreceni bajtársi egyesületek központja az *Attila* helyi szervezet mostanában állandó levél és sürgönyváltásban áll a budapesti *Mefon Turul* szövetség vezérségével, a magyarországi összes bajtársi egyesületek központjával. Ugyanis a Turul szövetség ez évi követtáborát, amelyen az összes egyetemek és bajtársi egyesületek képviseltetni fogják magukat, *Debrecenben fogja megtartani.*

A Turul ezidei debreceni követtáborozása nagyjelentőségü esemény lesz a magyar ifjusági mozgalmak történetében, országos vonatkozásban is.

A követtábor tárgysorozatában szerepelni fog többek között a szövetség uj alapszabályainak kidolgozása. Az uj alapszabályok sok tekintetben más alapokra fogják fektetni a bajtársi szervezeteket, s különösen a bajtársi fegyelem erősebb kiépitését célozzák.

Az ifjuság a numerus clausus kiterjesztéséért

A követtábor programmjának másik igen lényeges pontja a *numerus clausus kibővitésének kérdése lesz.*

Az ifjuság tudniillik nagyon sérelmesnek tartja, hogy egyfelől a numerus clausust több helyen nem tartják meg, másfelől, hogy mindenféle kibuvókkal egyre másra kijátszák. Legnagyobb sérelme ezen a téren a keresztyén ifjuságnak, hogy *a külföldi egyetemi okleveleket Magyarországon minden nehézség nélkül nosztrifikáljak.* A követtábor ezek ellen akarja tiltó szavát felemelni.

A Werbőczy zászlaja

A *Turul* követtábor keretében egy másik nagyjelentőségü ünnepség fog lezajlani. Ekkor fogják ugyanis felavatni a debreceni egyetem *Werbőczy Bajtársi Egyesületének* zászlóját egy egész napos ünnepség keretében. A debreceni *Werbőczy* lesz igy a legelső ifjusági egyesület az egész országban, amelynek zászlója lesz. A zászlószentelési nagy ünnepségen Debrecen összes keresztyén egyesületei, az összes vidéki, budapesti egyetemek, társadalmi egyesületek kiküldöttei, valamint a kormány képviselői is részt fognak venni.

A zászló előállitásának minden költségét dr *Winkler* Jenőné vállalta magára, az elkészités munkálatait a *MANSz* fogja elvégezni.

A *Werbőczi* Bajtársi Egyesület nagyszabásu terveinek kivitelére a legmesszebbmenő garanciákat nyujtja az egyesület jelenlegi vezérének *Pajor* Győzönek a személye, aki szavának nemcsak a debreceni bajtársi egyesületekben, hanem a központban is mindig érvényt tud szerezni.

Uj élet a Csabában

Az egyetem orvostani *Csaba* Bajtársi Egyesületének a napokban zajlott le a tisztujitó nagygyülése. A választások során az egyesület vezére vitéz *Bánsághy* György lett, a Turul-szövetség volt fővezére s jelenleg is első szenátora.

Vitéz *Bánsághy* Györgynek vezérré való választása a *Csaba Bajtársi Egyesület* életében fontos forduló pontot, határkövet jelent. A Turul-szövetség megalakulása körül kifejtett megbecsülhetetlen érdemei még ma is igen emlékezetesek s mérhetetlenül nagy organizáló képességével szinte csodálatraméltó eredményeket tud majd felmutatni Debrecen legnépesebb bajtársi Egyesületének az élén. Programjának egyik *legfontosabb pontja a fiatalabb munkás generációnak megszervezése a fajvédő gondolat alapján.*

A debreceni egyetemi többi egyesületei is erejükhöz s különösen létszámukhoz képest tiszteletreméltó munkát fejtettek ki.

A Jogászszakosztály

Az Egyetemi Kör *Jogászszakosztálya* igen szép anyagi sikerrel zárta le a téli évadot, amelyből mindenekelőtt egy 200 ezer koronás szakpályázatot tüzött ki október elsejei lejárattal, amikor a nyertes pályázó a 200 ezer koronát összes *kosztkamataival együtt fogja megkapni.* A fentmaradó összegekből a szakosztály könyvtárát gyarapitotta a tisztikar. Egyébként a szakosztály vezetősége, élén ifjabb *Haendel* Vilmos jogászelnökkel, fáradhatatlanul munkálkodik együtt a Werbőczi Bajtársi Egyesülettel a zászlószentelési ünnepség megrendezésében, mert hiszen ez a zászló nemcsak a debreceni Werbőczi zászlója, hanem jelképesen az egész debreceni s a magyar ifjuság, a nemzetet uj életre, feltámadásra hivó keresztyén, nacionalista gondolat lobogója lesz.

A feltámadás utján

Emellett a nagyszabásu munkaprogramm és sok elvégeznivaló mellett az ifjuság tanulmányi kérdésekben is pompásan megállja a helyét. Mi sem bizonyitja jobban ezt, mint a kitüntetéses és jeles szigorlatok és kollokviumok nagy százaléka. Ezen a téren a bölcsész- és orvostanhallgatók vezetnek.

A magyar ifjuság tehát dolgozik. Szinte emberfeletti az a munka, amelyet a hivatalos hatalomtól cserbenhagyottan, a társadalomnak is mondhatni minden segitése nélkül, magárahagyottan, üres gyomorral és rossz, foltos ruhákban, de becsülettel és büszke hajlithatatlansággal elvégez.

A magyar nemzet jövendő munkásai, vezérei és hősei a feltámadás ünnepén a magyar feltámadás örömnapja eljövetelének szent bizonyosságát ébresztik fel szivünkben.

j. B. Gy.

MENYASSZONY
LEGÉNY
BABA
KELENGYÉK
legelőnyösebben szerezhetők be
KARDOS LÁSZLÓNÁL
DEBRECENBEN, Kossuth-utca 9.
Szabott árak! — Szakszerü kiszolgálás
Jó minőség!
Alapitási év: 1831.

VANGOR ANTAL
ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOS
DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 9

Jó sikerrel fest
szőrméket, bőrkeztyüket, mindenféle ruhákat minden szinre: gyász-, expresz-munkák kivánt időre.
Hungária Kelmefestő, Vegytisztitó Gőzmosó Vállalat
Debrecen, Péterfia-utca 4. szám.
Tulajdonos: LIBÁNDY ANDOR.

NEUMANN JÓZSEF
ER-KÓ
CIPŐÁRUHÁZA
PIAC-UTCA 75.
Raktáron vannak elsőrendü uri és női cipők. Fehér és fekete vászoncipők, Sandálok.
SZOLID ÁRAK!

Dughagyma (makói),
rézgálic,
lucernamag,
raffia
CSANAK JÓZSEF R. T. fűszer és csemege üzletében
Piac-utca 51. sz. — Telefon 70

CSÁTHY FERENCZ
egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaság
Orvosi, Jogi, Gazdasági, Müszaki és Szépirodalmi könyvek legnagyobb raktára.
Zenemüvek, Angol és Francia divatlapok.
Mindennemü nyomtatványok, Levélpapirkülönlegességek,
Irodai berendezések, Üzleti könyvek legolcsóbb beszerzési forrása.
Bel- és külföldi hirlapok és folyóiratok előfizetési irodája
Debrecen, Ferencz József-ut 8. sz.

Gazdasági fajvédelem

Nincs nyomasztóbb, siralmasabb, keservesebb érzés, mint az, mely elfogja a szülőket akkor, ha gyermeköket valamely veszedelemtől megóvni nem képesek.

Amikor látják, hogy az, akiért annyit fáradtak, nélkülöztek, szenvedtek, — minden intés, kérés, könyörgés, fenyegetés mellett is oktalanul vesztébe rohan.

Ugyanez a gyászos tragédia folyik ma szemünk láttára szerencsétlen hazánkban. Hiába intjük, óvjuk, oktatjuk, világositjuk fel keresztyén magyar közönségünk nagy részét, az nem akar feleszmélni. Alszik. Az azsiai tunyaság mindig ujra és ujra felülkerekedik.

Pedig: milyen egyszerü, milyen átlatszóan világos és csalhatatlan orvosszereket ajánlunk mink a tespedt, aludtvérü társaságnak! Mindössze csak annyit:

„Dolgozz és segitsd a magad fajtáját!"

Némelyeknek még az is sok.

Képes előnyt adni a zsidó boltnak, csak azért, mert két lépéssel közelebb van, vagy mert haza is küldi az árut, vagy mert ott „Nagysád-"nak szólitják, végül, mert egyes cikkeknél 1—2 garassal olcsóbb.

És igy van ez a pénzintézetekkel, az ügyvédekkel, orvosokkal, iparosokkal is.

Évek óta prédikáljuk az igazságot, tartjuk szeme elé a jövő tükörképét, hasztalan. A folyamat megy előre s maholnap a galiciaiak birtoka lesz Magyarország.

Budapest házainak 80%-a az idegen faj kezében van. A haza földjének 25%-a sémita birtok.

És hogy mennyi az övék az ingóvagyonból, elég, ha a bankjainkra gondolunk.

Maholnap oda jutunk, ahol Észak-Amerika áll, hogy kérdés — nem hatalmasabbak-e a pénzfejedelmek, mint az Elnök — mint maga a hivatalos politikai hatalom?

Ámde az amerikai pénzkirályok is hamisitatlan yankee-k, igazi hazafiak. Amerika még ezt a lehetetlen állapotot is kibirja.

Nálunk megforditva van. Mihelyt itt az idegen plutokratia a keresztyén proletáriátussal szemben megerősödik és döntő hatalmat nyert Magyarország — mint ilyen — elveszett. A veszedelem pedig óriási.

Az olyan mammuth bankok, mint pl. „Magyar Általános Hitelbank", melynek satira — de való — joga van a magyar nemzeti cimert használni: évente több hivatalosan bevallott jövedelmet produkálnak, mint keresztyén magyar bankjaink légiói összesen.

1923-ik évben például közel 10.000,000.000 K-t.

Mit szólsz ehez — jó magyarom? Jajgatni tudsz, de dolgozni nem!

Ha a kis földed fölött megperdül a dob, majd siránkozhatol, tördelheted a kezedet. Mert ne gondold ám, hogy a mai gazdasági konjunctura örökké tart, s a kinek pár kiló buzája van, életfogytig ur lesz. Szó sincs róla! Jönnek még más idők is, s a föld ismét kicsuszik alólad!

Ugy látszik, nem volt elég tanulság 1918—19.

Hogy — de hogy fogadkoztál akkor — hogy leesett a hályog a szemedről, mennyire felkarolod majd a keresztyén, magyar gazdasági intézményeket!

És hová lett az akkori szalmaláng?

Kiskoru vagy Te — jámbor magyarom — nem lehet Téged még szabadra ereszteni!

Nem parlamenti kormány kell neked, hanem jó, kemény nemzeti diktatura, kiméletlen fascizmus.

Itt van — ime a forradalmak után alakult tiszta keresztyén bank — a „Nemzeti Hitelintézet."

Sok milliárdos nagytőkével dolgozik, kitünő szakerők vezetik, van 32 működő fiókja, utolsó költségvetési évét kiváló eredménnyel zárta.

Mögötte áll a főuri érdekeltség nagy része, József főherceggel az élén.

Mögötte áll a roppant „Vallás és tanulmányi alap" és a kath. főpapság, Csernoch hercegprimással az élén.

És kérdem: hányadrésze a debreceni publikumnak választotta ezt a minden tekintetben versenyképes intézetet bankjának?

Vagy itt van az „Első Keresztyén Biztositó intézet".

Nem jelent-e már az is keserü kacajt, — hogy 92 — mondok — kilencvenkét — Magyarországon működő biztositó között — ez az *„első* keresztyén"? (A sok külföldiről — persze — eltekintve!)

Mi a véleményed — kedves Honfitárs — ha például holnap — valami véletlen folytán odaág az egész butorod, odaág gyenge kis garderobe-od — tudod-e azt most — a mai árak mellett — helyettesiteni?

Miért gazdagitod az ellenséges külföldi intézetek helybeli fiókjait, vagy miért szaladsz garasaiddal a semita intézetekhez?

A biztonság nálunk is teljes, mert olyan hatalmas anyaintézetekkel áll az viszontbiztositási kapcsolatban, amelyek minden kockázatot megbirnak, a dij pedig semmiesetre sem drágább!

Végül még csak egyet.

Sokféle statisztikát csináltak már ebben a szerencsétlen országban.

De még sehol sem láttam a *magyar* (?) bankok összefoglaló kimutatását arról, hogy mit áldoztak magyar nemzeti kulturcélokra?

Tessék azt 1867-től a mai napig kimutatni.

Tessék felhivni a Hitelbankot, a Pesti Magyar (!) Kereskedelmi Bankot stb., stb., mutassák ki, hogy 40 év óta mennyit adtak vissza magyar nemzeti közcélra az elharácsolt milliárdokból?

Kérjük a pontos kimutatást annak bizonyitásaul, hogy ezek az intézetek valóban „magyarok".

De nem garasokról beszélünk. Milliókat—milliárdokat zsebeltek be — ezekkel arányos felajánlásokról szóluk.

Ugy, mint ahogy az „Albina" szórta a pénzt az oláhoknak, a Tátrabank a tótoknak, a „Sächicshe Stadtsparcasse" az erdélyi szászoknak.

Ha az a hiteles statisztika majd beérkezik, ujból visszatérünk a tárgyhoz. Addig: a Községi Takarékpénztárról és a többiek privilégiumának megszüntetéséről gondolkodunk.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

FUTURA

a Magyar Szövetkezeti Központok áruforgalmi Rt. Tiszántuli Kirendeltsége

Debrecen, Ferenc József-ut 44., Rákóczi-utca 15., Hatvan-utca 69.

VÁSÁROL:

Mező- és kertgazdasági terményeket, fát, gyapjut és tollat.

Interurbán telefonszámok: 2-53, 2-55.

Vágja ki! Tegye el!

Aki ezt a hirdetést felmutatja **15%** kedvezményben részesül.

Őrizze meg!

„HAJDUSÁGI” Férfiruha Áruházban

ahol dus választékban kaphatók:

Tavaszi férfi- és fiu-felöltők,
Öltönyök a legujabb divat szerint,
Sportnadrágok,
Csikosnadrágok,
Gyermekruhák,
Mértékutáni rendelésekre dus választék divatos ujdonságokban

PIAC-UTCA 67. SZ.

Hajdusági Ruhaáruház.

Tisztviselők árkedvezményben!!!

NAPTÁR

1924 április 20. (Vasárnap)

Prot.: Husvét. Kath.: Husvét.

1605 A szerencsi országgyülés Bocskay Istvánt Magyarország és Erdély fejedelmévé választja

1860 A reformátusok gyülése Debrecenben, amelyen tiltakoztak az 1859-i császári patens ellen

Hazánkban tegnap a keleti részeken nagyobb esőzések voltak (Szeged 20, Vásárosnamény 28, Orosháza 23 mm). A hőmérséklet maximuma 16 fok C volt Szegeden, a minimum két fok C Magyaróváron.

Időjóslat: Az időjárásban tartós javulás várható.

—

Közművelődési könyvtár: 10—12-ig.

Csokonai-színház este A kék postakocsi délután 3 órakor Pompadour.

Apolló: Aranykard titka

Vigszinház: Kuruzsló.

Meteor: Elet koronája.

A nyomdászok grafikai kiállitása egész nap.

Labdarugó mérkőzés az ügetőtéri sportelepen 4 órakor.

—

1924 április 21. (Hétfő)

Prot.: Husvét hétf. Kath.: Husvét hétf.

1850 Iffj. Báró Wesselényi Miklós halála Pesten, 54 éves korában.

753 Kr. e. Romulus megalapitja Rómát.

Városi képtár 10—1-ig.

Városi muzeum 9—12-ig, 4—7-ig.

Közmüv. könyvtár: 10—12-ig.

Csokonai-színház délután A 3 grácia, este Katicza királynő lett.

Apolló: Páris csodája.

Vigszinház: Kuruzsló.

Meteor: Kiszabadult bestiák

Az Iparos Dalegylet táncos dalestélye az Omnia mozgóban este 8 órakor.

A nyomdászok grafikai kiállitás egész nap a városházán.

A Csokonai-kör közgyülése 11 órakor Hatvan-u 23

Labdarugó mérkőzés a Diószegi-uti Vasutas pályán

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Angyal, Reménység, Sas, Bocskay, Tisza.

—

1924. április 22. (Kedd)

Prot: Szitér. Kath.: Szitér.

1793 Nagy földrengés Komáromban.

1676 Ruyter Mihály, a hős hollandi admirális, a gályarab magyar prédikátorok szabaditója tengeri csatában legyőzi a francia flottát a Sicilia melletti Agostánál.

Közmüvelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, d. u. 4—7-ig.

Csokonai-színház este fél 8 órakor Buzakalász.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonay.

—

— **Lelkigyakorlatok a katholikus nők részére.** Husvét harmadnapján, kedden délután 5 órakor P. *Badalik* Bertalan Domonkos-rendi atya lelkigyakorlatot kezd kath. hölgyek részére a *Svetits*-intézetben. A lelkigyakorlatra, melyet a debreceni katholikus nőegyesületek együttesen kezdeményeztek, minden katholikus nőt szivesen látnak az egyesületek. A lelkigyakorlat sorrendje a következő: Kedden délután 5 órakor bevezető előadás. Szerdán, csütörtökön, pénteken reggel 8 órakor és délután 5 órakor elmélkedés. Szombaton reggel 8 órakor közös szentáldozás.

— **Az Evangélikus konfirmáció oktatás** 22 én, husvét keddjén d. u. 3 órakor veszi kezdetét. A konfirmandusok pontos megjelenését kéri a lelkész.

— **Esküvő.** Papp Mária és Árkosy Mihály Sándor kedden délben 12 órakor tartják esküvőjüket a ref. nagytemplomban.

— **Kedden tartják meg a sertésvásárt.** A városi tanács közhirré teszi, hogy — miután a husvéti ünnepek miatt a sertésvásár 21-én meg nem tartható — a vásár napját erről a napról 22-ére helyezte át.

— **Dr Révész Imre lelkész családi gyásza.** Nagypéntekre virradóra, évek óta tartó sulyos és reménytelen szenvedés után, meghalt Nagyenyeden Váró Ferenc, a Bethlen-kollegium gimnáziumának nyugalmazott igazgatója 73 éves korában. Az elhunytban, aki a régi erdélyi magyar kálvinista professzori gárdának az egyik legértékesebb tagja volt, dr Révész Imre lelkész felesége, Váró Margit, édesatyját gyászolja. (Minden külön értesités helyett.)

— **A Debreceni Iparos Dalegylet** f. hó 20 án, azaz husvét első napján este 8 órai kezdettel tartja meg dalestélyét az „Omnia" mozgó helyiségében. Városunk ezen egyik legrégibb és kitünő összetételü dalegyletének ez estélye iránt már is oly nagy az érdeklődés, mely eleve biztositja a hangverseny sikerét. A dalt és zenét kedvelő közönség bizonyára felejthetetlen érzésekkel fog távozni a hangversenyről, mig a tánckedvelő ifjuság reggel 6 óráig mulathat a legvidámabb hangulatban.

— **Szikgáti bérlők figyelmébe.** A város tulajdonát képező szikgáti birtok volt és jelenlegi bérlői a tanács gazdasági ügyosztályában 22-én délután 3 órakor saját érdekükben feltétlenül jelenjenek meg.

— **Április 25. BELLA DONNA Pola Negri világfilmje.**

— **A MANSz kulturestje.** A MANSz valamennyi szakosztálya együttesen a városi zeneiskola disztermében, április 26. és 27-én elsőrangu müvészi erők közreműködésével, élvezetes müsorral kulturestélyt tart. Jegyek 15, 12 és 5 ezer koronáért Molnár Ferenc nőidivatáruházában és este a pénztárnál. Kezdete este 8 órakor.

— **Április 25. BELLA DONNA Pola Negri világfilmje.**

— **A debreceni tuszok elfogatásának emléke.** Nagyszombaton volt öt éve annak, hogy a bolsevisták összefogdosták a debreceni tuszokat és husvét első napján elszállitották őket a keserves rabságba. *Gyarmathy* István földbirtokos, aki szintén a bolsevisták börtöneiben szenvedett, ennek a szomoru napnak az emlékére feleségével együtt 1 millió koronát adományozott egyházi célokra. *Gyarmathy* Istvánnak és nejének példája buzditásul szolgálhat mindazoknak, akiket az Isten megváltott a szenvedésektől, kiszabaditva őket a világ legaljasabb cső cselékének börtöneiből.

— **„Mone" müszerüzem** és kórházberendező R. T. ajánlja dusan felszerelt raktárát betegápolási cikkekben. Debrecen, Kistemplombazár.

— **Tenniszraketteket,** labdákat, gyermekkocsikat, gyermektricikliket megvételre keres Ingóságközvetitő, Hatvan-utca 1.

— **Aud Egede Nissen legnagyobb filmje, AZ ELŐ CÉLTÁBLA, szerdán az Apollóban.**

— **A jövedelemadó bevallás határidejének meghosszabbitása.** *A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara közli,* hogy az ismételt közbenjárásunkra a pénzügyminiszter helyt adott azon indokolásunknak, hogy a távoli határrészekben lakó gazdák a kiszabott rövid határidőn belül egyáltaban képtelenek volnának a jövedelem- és vagyonadó bevallásokat teljesiteni, igy a bevallási határidőt *május 15 ig elgalasztotta.*

— **A Margit fürdő** május hó 1 e után is teljes üzemben *nyitva marad.*

— **Ondolálás, fésülés,** hajfestés, parókakészités, kézápolás Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

— **A kereskedelem a közönségért.** Sohasem volt olyan fontos, mint a mai nehéz időben az, hogy az ipar és kereskedelem tényezői megértéssel viseltessenek a fogyasztókkal szemben. Nemes példát mutatott erre az ország legnagyobb szövetáruháza, az 1850 óta fennálló világhirü Semler cég, kir. udvari szállító, amely elhatározta, hogy módot nyujt a sulyos terheket viselő uriosztálynak arra, hogy a legfinomabb angol szövetekből fedezhesse szükségletét. Mélyen leszállitott áron vásárolhatók a mult nyárról, őszről és télről visszamaradt szövetek. A példátlanul nagy forgalom folytán felhalmozott maradékok után még külön nagy árengedményt nyujt a cég. A Londonból most érkezett nyári divatkülönlegességek férfi és női divatszövetek nagy választéka és rendkivül olcsó árai általános feltünést keltenek. A vidéki vásárlók a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek a cég Bécsi-utcai 7. szám alatti főlerakatában és Koronaherceg-utca 9. sz. alatti fióküzletében.

— **Juhtartó gazdák figyelmébe.** *A Juhtartó Gazdák Egyesületének* választmánya április 21-én, hétfőn délelőtt 11 órakor a Hangya irodájában ülést tart. Az elnökség kéri a tagokat, hogy pontosan jelenjenek meg.

— **A MANSz Erzsébet női énekkarában** a tanórak ezentul a két szopránnak minden kedden 6 órakor, a két altnak minden pénteken este 6 órakor. Ujabb jelentkezést elfogadnak.

— **Ruhát kapott tizenkét diák.** Dr *Hadházy* Zsigmond főispán a debreceni szegénysorsu diákok helyzetén segitendő a népjóléti miniszter által 12 rend ruhát eszközölt ki, melyeket a dékánok és igazgatók által ajánlott jó előmenetelü és szegénysorsu tanulók között osztott ki. A dijmentesen adományozott szövetet legnagyobbrészben a szombati napon boldog tulajdonosaik kézhez vették.

— **Aud Egede Nissen legnagyobb filmje, AZ ÉLŐ CÉLTÁBLA, szerdán az Apollóban.**

— **Megjelent a Keletmagyarországi Sportévkönyv** Tamássy László szerkesztésében. A tartalmas, nagy gonddal készitett könyv, amely a testedzés minden ágával részletesen foglalkozik, minden sportember számára nélkülözhetetlen. Részletesen foglalkozik a könyv a *labdarugással, atletikával, vivással, tennisszel, birkozással, uszással,* közli a kerületek, összes debreceni és vidéki egyesületek történetét, fejlődését, bajnoki rekordokat, bajnokok névsorát, közli az olimpiádra készülő magyar atléták fényképeit, értékes és igen érdekes cikkeket illusztris sportiróktól, a mult év összes eredményeit, összes tudnivalókat és apróbb intimitásokat. *Ára 14 ezer korona.* Kapható minden ujságelárusitó bódéban, ugyszintén a Hajdufőld kiadóhivatalában. Az izléses kiállitásu könyv a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat munkáját dicséri.

— **Mutassa** meg rossz fogát, müfogát *Váry János* áll. vizsg. fogtechnikusnak. Fogmüterme Darabos-utca 18. (Kollégium mögött.)

— **Urak és tisztiurak** százezreket takaritathatnak meg, ha elegáns ruhaszükségletüket *Piskolty* uri- és egyenruhaszabó üzletében, Kossuth-u. 58. alatt rendelik meg. Szövetek, egyen- és iskolai sapkák, katonai cikkek raktára. Elsőrendü munka. Szolid árak.

— **Vágott és hullott hajat** legmagasabb árban vesz Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

SZINHÁZ

Müsor:

Vasárnap délután: Pompadour, operette Este: A kék postakocsi, operette.

Hétfőn délután: A három grácia, operette. Este: Katicza királynő lett, népszinmü.

Kedden: Buzakalász, szindarab. D) bérlet. Tisztviselőest.

Szerdán: Stambul rózsája, operette. Uj betanulással. B) bérlet.

Csütörtökön: Stambul rózsája, operette. C) bérlet.

Pénteken: Stambul rózsája, operette. D) bérlet.

Szombaton: Stambul rózsája, operette. A) bérlet.

Vasárnap délután: A kék postakocsi, operette. Este: Stambul rózsája, operette.

—

Uuus. Harry Piel legujabb és legszenzációsabb filmjét mutatja be a Vigszinház mozgó szerdan és csütörtökön, április hó 23., 24 én. A hatalmas kalandorfilm 2 részből áll, de a közönség abban az előnyben részesül, hogy mind a két részt egy előadásban élvezheti. A hosszu müsorra való tekintettel 3 órás előadások lesznek, 6 órától és 9 órától.

Felhivjuk a közönség figyelmét a pénteken bemutatásra kerülő „*Bella Donnára*", amelynek főszerepében Pola Negris, a legszebb és legjobb európai színésznő escellál. Előadások 7—9 kor, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor.

—

Színházak és mozgószinházak közleményei

Csokonai-színház

Négy slágere az idei szezonnak kerül szinre a szinházban a két husvéti ünnep alatt. Vasárnap délután a „Pompadour", este „A kék postakocsi", hétfőn délután „A 3 grácia" operettek este „Katica királynő lett" népszinmü.

Móricz Zsigmond nagy sikert aratott „Buzakalász" szindarab megy kedden D) bérlet, tisztviselő-estben.

A debreceniek kedvenc operettje, az oly régen pihentetett „Stambul rózsája", Fall Leó bübájos operette-je kerül szinre, szerdán B) bérletben uj betanulással felujitásra. A cimszerepet az uj primadonna Kádár Böske játsza.

Vigszinház-mozgó

A husvéti ünnepeken: Várkonyi M. és Úray Tivadar főszerepiésével: Kuruzsló, Földes Imre drámája filmen.

Kedden: Az Olympia cirkusz.

Szerdán: „Umu", Harry Piel legnagyobb filmje 3 órás előadásban.

Apollo-mozgó

Vasárnap: Az aranykard titka, kalandor szenzáció 10 felv. Hetfőn: Páris csodája az idei szezon egyik legszebb filmje.

Szerdán: Az élő céltábla Andhopde Nissen legnagyobb filmje.

Jön: Mária Antoinette.

Uránia mozgó

Vasárnap 13-ak szövetsége, kalandorfilm 7 felv.

Hétfőn: Aki eltemette magát kalandor film 6 felvonás.

Meteor-mozgó

Vasárnap „Élet koronája". Világsláger! Hétfőn husvét másodnapján „Kiszabadult bestiák". Nagy bünügyi dráma. Előadások mindkét napon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Heti és havi részletfizetés mellett készitek öltönyt és kosztümöt.
Tegdes J. női és férfi szabó.
Péterfia-u. 42. sz.

Husvét sportja

Sportkörökben

legnagyobb érdeklődéssel várják a fővárosi II. osztály válogatott csapatainak debreceni szereplését s bizonyára rekordszámu közönség fogja felkeresni husvét kettős ünnepén a sporttelepeket, hogy tanuja legyen az erős, izgalmasan szép küzdelemnek. Nagy érdeklődés előzi meg az uj válogatottak szereplését is, akiknek bizony nem lesz könnyü dolguk a fővárosi válogatott játékosokkal szemben s minden tudásukat össze kell szedniök, ha nem akarnak *lecsuszni*. Labdarugó körökben most a husvéti ünnepek alatt elült a lárma s békés csend honol, bár erősen izgatja a kedélyeket, melyik csapat fog kiesni az első osztályból. Jelenleg a Kisvárdai SE és a NyTVE all az utolsó helyen, de veszélyes zónában van a BUSE, NyKISE és a DEAC is. Körülbelül az a helyzet, ami Budapesten volt, az

utolsó mérkőzések

fogják eldönteni, kire esik a kiesés szomoru sorsa. Sportkörökben most akcio indult meg, olyan irányban, hogy

egy csapat se essen ki az első osztályból ebben az évben,

hanem emeljék fel az első osztályu egyesületek számát. A terv népszerusitői azt hangoztatják, hogy a kieséstre kerülő csapatok egyike sem olyan rossz, hogy megérdemelné a kiesést, mert tudásban csaknem egyformák az első helyen állókkal. A tervet vegyes érzelmekkel fogadják mindenütt.

Atlétakörökben

is erősen készülnek a közelgő idényre. Minden egyesület, amelynek sporttelepe van, köteles egy atletikai versenyt rendezni, a nyár folyamán. A Keleti atléta kerület az idén *Dél, Észak és Pestvidéki* atléta kerületekkel méri össze az erejét. A harom mérkőzés közül két esetben pályaválasztó Kelet s a tervezet szerint Déllel Nyiregyházán, Északkal pedig Szolnokon küzd a Keleti kerület s ezáltal alkalmat akar nyujtani a vidéknek is, hogy szép küzdelmekben, nivós versenyekben legyen része.

A vivókat

a Békessy vivóklub április 26-i háziversenye érdekli most legjobban, amikor is elfog dőlni, kik a legjobb vivói a klubnak. Nagy ambicióval készülnek a Békessy-emlékversenyre amely a vivósport kiemelkedő eseménye lesz, ugyszintén a Szombathelyen eldöntésre kerülő országos vidéki bajnokversenyre is.

Amint a melegebb idők beállnak, a

tenniszsport hivei

is munkába kezdenek. Most még csak az előkészitő munkálatok folynak, a pályákra árvereznek.

Az kétségtelen, hogy a tennisz lesz az idén is a legdrágább sport.

A katonatiszti Lawn-Tennis-Kör legutóbbi választmányi ülésén

disztagjának választotta meg

szentkereszthegyi *Kratochwill* Károly altábornagyot és *Rakovszky* Istvánt, a Tennisz-Szövetség elnökét, akiknek müvészi oklevelet is nyujtottak át.

Glotz Ödön, a DMTK kiváló hátvédője, akiről olyan hirek keringtek, hogy a Postás SE lép be,

visszment a DMTK ba

s ezután ott fog játszani. Visszatérése nagy nyereség a DMTK ra nézve.

A DMTK ifjusági csapata, különben derekasan szervezett Kisvárdán megverte a KSE-ét a bajnoki mérkőzések során. Ugyanis előállott a furcsa eset, hogy a DMTK ba jóformán csupa fiatal ifjusági játékos szerepelt — kitünően. A DMTK esete ismételten bizonyitja az ifjusági sport fontosságát s ápolásának szükségességét.

A sportemberek, akik a kerületi zöld asztaloknál sokszor a leghevesebb ellenfelek, mind gyakrabban gyülnek össze a barátságos fehér asztal mellett. Legutóbb a DKASE klubavatási ünnepsége folyt le szép közönség jelenlétében, kellemes hangulatban. Közelesen

érdekes sporteseményben

lesz része Debrecennek. Több mint bizonyos, hogy Debrecenben fog vendégszerepelni az MTK, majd a Szombathelyi AK és a Szegedi Vasutas látogat Debrecenbe. A vendéglátók: a DVSC és a DTE lesznek...

—

Husvét labdarugó programmja

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Husvét kettős ünnepén hatalmas és magas szinvonalu sportprogrammba lesz része Debrecennek, — ha az eső el nem mossa. A sportért rajongó közönség aggódva figyeli a borongós, szürke eget, reménykedve, hátha kiderül vasárnapig — azonban az eső állhatatosan esik.

Vasárnap és hétfőn a fővárosi II. osztály válogatott csapata játszik Debrecenben Keletmagyarország, illetőleg Debrecen válogatott csapatával.

A fővárosi II. osztály Belgiumot dicsőséggel megjárt válogatott csapata csaknem olyan lesz, mint a magyar válogatott csapat, sőt egyes részei, a közvetlen védelem teljesen jobb is annál. Szeretettel köszöntjük őket Debrecenben, érezzék jól magukat itt a civis városban és kérve kérjük őket, *mutassák meg a tanulni vágyó vidéknek az igazi labdarugást, a tudást, a csiszolt, finom labdarugó müvészetet.* A keleti kerület kiválasztott legjobb tizenegyének igen nehéz dolga lesz, győzni szinte lehetetlen, eldöntetlen eredmény győzelemmel felérne. De derekasan megállhatják helyüket, ha *magyar szivvel, magyar lélekkel, magyar tüzzel* játszanak, ha a tudásbeli különbséget szivósággal, küzdeni akarással pótolják s akkor az eredmény nem is fog elmaradni.

Részletes program:

Vasárnap, Ügető-téri sporttelep, délután 4 ora.

Fővárosi II. osztály—Keletmagyarország

szövetségi serleg elődöntőmérkőzés. (A selejtezőben Kelet győzött Közép ellen 3 : 0, fővárosi II. osztály Délnyugat ellen 1 : 0, igy került össze a két selejtező győztes az elődöntőben.) A fővárosiak felallitása: Fehér MAC—Boor BEAC, Szendrő BAK—Tóth KAOE, Bukovi Ékszerész, Rokken UTE—Pinhár BEAC, Spitz NSC, Dán Föv. TK, Rémay NSC.

A keleti válogatott változást szenved; ugyanis a nyiregyházi kiszemelt játékosok: Guttmann és Reichmann, ugyszintén a kisvárdai Bornstein lemondtak a szereplést különböző okok miatt (betegség, elfoglaltság), igy a csapat a következőképen all fel: Farkas DVSC—Molnár DVSC, Csáky DEAC—Kriszter DTE, Szolárszky DVSC, Kántor DVSC—Polanetzky DVSC, Vampetich DVSC, Forizs DTE, Sziamek DTE, Mertin DMTK. Biró *Iváncsics* Mihály lesz.

Előzőleg fél 3 órai kezdettel a debreceni ifjusági csapatokból összeállitott válogatott játszik a II. csapatok válogatottjai ellen. *A győztes csapat 11 bronzérmet nyer.* A felállitás a tervezet szerint — ez azonban változni fog — a következő:

II. csapat: Borsy DVSC, Csáky DEAC—Katz DTE, Grósz DKASE Takács DTE, Karsay DEAC, Burger DTE. Herskovits DKASE—Angyaláty DVSC, Szrolovits DKASE—Tóth DKASE. Tartalék: Merő DTE, Krausz, Paczók DKASE.

Ifjusági válogatott: Lányi DEAC, Csonka DMTK, Báthory DKASE, Weiszhaus DTE, Takács DMTK—Pásztor DMTK, Tóth DVSC—gróf Teleky DTE, Varga DEAC, Sarok DKASE, Fuvaros DTE. Tartalék: Feldheim DTE, Kohn, Grünbaum DTE. Ezek a játékosok fehér nadrággal, lábszárvédővel és cipővel 2 órára kötelesek megjelenni a pályán.

Hétfőn, a Diószegi-uti Vasutas sporttelepen fél öt órakor

fővárosi II. osztály—Debrecen válogatott

csapata. A győztes 11 ezüst érmet nyer. Debrecen a következő felállitásban játszik: Farkas DVSC—Baik DKASE, Fried II. DKASE—Kriszter DTE, Szolárszky DVSC, Horváth DVSC—Polanetzky II. DVSC, Vampetich DVSC, Forizs DTE, Sziamek DTE, Mertin DMTK. Biró Iváncsics Mihály lesz. A fővárosi válogatottban több uj játékos fog szerepelni, Balasits, Rebró stb.

Előőleg a DMTE—Karcagi IKSE II. osztályu bajnoki merkőzés kerül eldöntésre.

Ma lesz a biróvizsga. A labdarugó biróvizsga ma, vasárnap délelőtt lesz. A vizsgáztató bizottság tagjai *Schiller* Gyula, *Iváncsics* Mihály, *Tibor* Lajos lesznek. A jelöltek reggel fél 9 órakor jelenjenek meg a Royal kávéházban levő hivatalos helyiségben, azok is, akik esetleg az anyagi kötelezettségeknek nem tudnának eleget tenni, mert a vizsgadij, 100 ezer korona leszállitása érdekében már lépések történtek. Vasárnap elméleti, hétfőn délelőtt a gyakorlati vizsga lesz.

—

Megérkeztek a fővárosi vendégek. Szombaton este érkeztek meg a fővárosi II. osztályu válogatottak és az illusztris kisérők, dr *Tibor* Lajos, Kenyeres Árpád főtitkár, dr Toldy alelnök, *Berecz* Kornél, Kiss Gyula szövetségi kapitány, *Iváncsics* Mihály, Schiller Gyula. A játékosok a már közölt felállitásban szerepelnek, egyedül Echardt BEAC nem érkezett meg, aki helyett Frölich BAK szerepel. Az állomáson a vendégeket dr Zempléni Kornél ügyvezető alelnök üdvözölte. A beszédre Tibor elnök válaszolt meleg hangon.

Debreceni csapatok vidéken. Husvét vasárnapján a DEAC Nagykállón, a DMTK Berettyóujfaluban vendégszerepel. A DMTK ifjusági hétfőn Nyiregyházán a NyTVE ifjuságival játszik. Nyiregyházán a Pestszentlőrinci AC vendégszerepel mindkét nap, mig Kisvárdán a KSE, KTE és KISE, vagyis a helyi csapatok körmérkőzést tartanak. Karcagon első nap a Postás SE játszik.

Közgazdaság

Debrecen gazdasági életéből

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Munkatársunk felkereste a Tiszántul gazdasági életében fontos szerepet betöltő, szolidságukról és megbizhatóságukról ismeretes és legkeresettebb pénzintézetek vezetőit, nyilatkoznának az elmult üzleti évről és a jövő kilátásairól, amidőn a külföldi kölcsön és az általános bizonytalanság amugy is tulságosan idegesiti a közönséget.

A Debreceni Első Takarékpénztár

Versényi Tibor, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatója, aki a Tiszántulnak ezt a legnagyobb és Debrecennek egyik legrégibb pénzintézetét vezeti, a következőket mondotta munkatársunknak:

A Husvét az ujjászületés, a feltámadás, a reneszansz ünnepe; ezuttal kétszeresen az: a magyar gazdasági élet átszervezésének, megujhodásának nevezetes fordulópontja; a szanálási törvény és eljárás az uj tengelyeket van hivatva adni a gazdasági fejlődésnek, az önálló magyar nemzeti bankkal az élén.

A vidék uj tájékozódás előtt áll; a pénzintézetekre uj teendők, megszaporodott igények várakoznak; a *Debreceni Első Takarékpénztár* a városnak és a hajduság vidékének ez az erőssége felkészülten várja az események fejlődését. 78 éves mult után hatalmas tőkeerővel, másfél milliárdos saját tőkével, modern szellemü vezetőségével megnyugvással nézhet a reá várakozó nem kis feladatok elé.

A Takarékpénztár a lefolyt ntóbbi pár év alatt

néhány nagyon értékes alapitással gazdagitotta leltárát;

az alapitások a mezőgazdaság és a fabehozatal céljait munkálják; vagy a mezőgazdasági termékek értékesitését, ipari hasznositását a többtermelést.

Az élén *Debreczeni* Lajos R.-t hatalmas fejlesztése áll, mely ma egy 200 millió koronás alaptőkéjü vállalat és igen nagy perspektivaju fejlődés küszöbén áll.

A *Kunsági Állatbizományi R.-t.* Budapest székhellyel állatkereskedelmi lebonyolitásokat végen igen kedvező eredményekkel.

A *Bihari Bőripari R. t.* Berettyóujfaluban a körzet egy igen jól fejlődő timáripari vállalata, mely ugy a nyersbőrök feldolgozásával, mint azoknak forgalombahozatalával igen kedvezően keres.

A *Biharmegyei Fakereskedelmi és Gazdasági R.-t.*, valamint a *Kabai Fakereskedelmi és Gazdasági R.-t.* nagy szolgálatot tettek a környék gazdáinak gazdasági épitkezési anyag és az égető tüzifa szükséglet fedezése körül.

Néhány közelvidéki pénzintézet utján jelentős szolgálatot tett a kisebb helyek pénz- és hitelügyi fejlesztése érdekében; ezek az alapitások a *Szatmárvármegyei Gazdasági Bank R.-t., Mátészalka* és a *Nagykállói Takarékpénztár.*

Egyetértésben a *Körzeti Mezőgazdasági Kamara* agilis vezetőségével életre hivta a *Tiszántuli Gazdák Állattenyésztő és Értékesitő R. t.* cégü vállalatot, amelyre főleg az állatállomány nemesitése, állatvásárok adminisztralása, kivitel és behozatal terén összeköttetéseinek elsőrangu voltánál fogva igen szép jövő vár.

Ha még hozzávesszük azt, hogy a mezőgazdaság és bortermelők részére a mult év folyamán 2 és fél milliárdot állitott rendelkezésre és hogy a gyapjuaukciók folytán folyton növekedő igényeket a legnagyobb előzékenységgel szolgálja, megfelelő képet rajzoltunk meg a Takarékpénztár nagyméretü tevékenységéről.

A Gazdasági Takarékpénztár.

vezérigazgatója dr *Veverán* György, a következőket mondotta:

A *Gazdasági Takarékpénztár* az 1923. üzleti évet kellő eredménnyel zárta bizonyságául annak, hogy ügyfeleink száma, ezzel az intézet forgalma, örvendetesen emelkedett.

Ez az emelkedés alandóan, egyenletesen folytatódik a jelen évben is, igazolására annak, hogy e kisebb intézetünknek a debreceni piacon hivatása van.

Alaptőkéjét a G. T. R-T. 10 millióról 50 millióra a folyo év február havában emelte fel.

E sikeres alaptőkeemeléssel az intézet tartaléktőkéje mintegy *26 millióvá emelkedett.*

Mint hallottam, az intézet vezetősége számol a külföldi kölcsönnel kapcsolatban előálló uj pénzügyi helyzettel és minden idevonatkozó tere megfelelő előkészités alatt áll.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetet kerestük fel ezután, amely rövid fennállása óta bamulatos fejlődésen ment át és ma nagy klienturájával alapjait rakja le egy magyrahivatott intézetnek. *Puskás* Elek, a vállalat ügyvezető igazgatója a következőket válaszolta:

A Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet R-T. (Kossuth-u. 6.) rövid fennállása óta is Debrecen jelentős pénzintézetévé vált. Eredeti 60 millió korona tőkéjét üzletköreinek gyors terjeszkedésével emelni kellett s ma már a saját tőkénk 250 millió korona, mig a betétállományunk 500 millió koronát tesz ki, mely körülmény bizonyitja a közönségnek fiatal, de biztos alapokon nyugvó intézetünkhöz való bizalmát.

Intézetünk

a bankügylet minden ágát kultiválja

s a tartós bessz dacára is jelentős értékpapir forgalmat bonyolit le, holott a tőzsde mai stagnációja folytán az értékpapirokban alig van üzlet. A hitelezéseknél az intézet eredeti rendeltetéséhez hiven, különösen erőteljesen támogatja a mezőgazdasági érdekeket, ami ma különös jelentőséggel bir itt Magyarországon, hisz az agrár-érdekek eddig alig juthattak szóhoz. Ezt a törekvésünket ma teljes mértékben felismerték a mezőgazdasági érdekeltségek, akik a legkülönfélébb és minden irányu ügyeikben hozzánk fordulnak. Viszont teljes mértékben rendelkezésére állunk ugy az iparosoknak, mint a kereskedőknek is.

A folyton fokozódó uj igények kielégitésére s intézetünk fejlődése érdekében, ma több komoly ipari vállalatnál, amelyek közeledést kezdtek, felvettük a tárgyalásokat és remélhető, hogy a kapcsolatokat megtalálva, a fővárosi nagy tőkét is belekapcsoljuk ezek fejlesztésére és általában a város és Tiszántul gazdasági életének felfrissitésére.

A Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet.

Dr *Szántó* vezérigazgató távollétében *Somlyai* ügyvezgtő igazgató a *Debreczeni Kölcsönös Segélyző Egyletről* a következő nyilatkozatot tette:

A *Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet* ez évben töltötte be fennállásának 40-ik évét, mely idő alatt kis kezdetből Nagy-Magyarország legnagyobb vidéki hitelszövetkezetévé nőtte ki magát s tagjai száma már 11.000-ren felül van.

Hosszu müködése alatt a kisemberek támasza volt, a kisiparosok, kiskereskedők a mi kölcsöneinkkel szerezték be első berendezéseiket, kisgazdák, munkások, heti törlesztéssel szerezték most milliókat érő házaikat s a munkások, köz- és magánalkalmazottak, magánzók ezrei

nálunk gyüjtötték apró betéteikkel a megélhetésükhöz szükséges tőkét.

A nagy bankjegytömeg forgalmában a pénz becse az emberek előtt sokat veszitett. A konjunkturális hasznok elfeledtették, hogy a békében fillérekből koronákat, sőt ezreseket takaritottak össze, amely már alapul szolgált életlehetőségek anyagi biztositásához.

Napról napra fordulnak hozzánk támogatásért olyanok is, akik szövetkezetünknek nem voltak tagjai, de akik annak segitő kezét hirből ismerik s tagjaink számára különösen nagyobb üzletrészek váltásával, vagy a felesleges pénznek takarék- és folyószámlabetétekben való elhelyezésével egyre növekszik. Az üzletrészek nincsenek évtársulatokhoz kötve, a takarékbetétek bármikor kivehetők, viszont ezek részére legnagyobb kamat biztositható. Itt rá kell mutatnunk arra, hogy a mai kamatjövedelmezőség mellett még a napi, heti vagy havi keresetből is sokkalta érdemesebb a fölöslegeset a szükséglet napjáig betéten tartani. Az otthon őrzött pénz egyrészt kamatját veszti, ami ma már kisebb összegnél is ezreket tesz ki, másrészt a termeléstől és hiteligények kielégitésétől vonatik el, pedig a kölcsönösség elve alapjan való egyesülés nagy erőt képvisel, amelyre minden tagunk büszkén tekint és amelyet intézetünk vezetősége is gonddal ápol.

—

A Magyar-Német Bank mérlege

A Magyar Német Bank R.-t.-nak az 1923. évi üzletévről szóló jelentése a legnagyobb mértékben indokolttá teszi azt a bizalmat és érdeklődést, amellyel nemcsak a belföldi gazdasági élet, hanem a külföldi tőke nem egy előkelő exponense is ujabban e pénzintézettel szemben viseltetik. A középintézetek sorában ugyanis a Magyar-Német Bank ipari és kereskedelmi érdekeltségeinek kifejlesztésével szinte amerikai gyorsasággu karriert futott meg. Az intézet érdekkörébe tartozó összes ipari és kereskedelmi vállalatok, mint a Demecseri Ipartelepek R.-t., „Ökonomia" Mezőgazdasági és Kereskedelmi R.-t., Fővárosi Fasor szanatórium R.-t., „Chemia" Magyar Vegyipari R.-t., Titánia Fém- és Késárugyár R.-t., „Árpád" Gőzmalom Mezőgazdasági és Ipari R.-t. s egyéb hatalmas vagyontételek mindössze 192 millió korona összegben szerepelnek az aktivumok között. A folyó üzlet fejlődését igazolja a váltóállománynak a tavalyi 139 millió koronáról 1.750.000,000 koronára való emelése. A bank április 12-én megtartott közgyülésén az alaptőkének 500 millió koronáról 1.200,000.000 koronára való felemelését határozta el egy svájci tőkéscsoporttal és bankházzal létesitett korábbi megállapodáshoz képest. Az utóbbi hónapok kedvezőtlen helyzete dacára is a piac nagy szimpatiával fogadta a Magyar-Német Bank leg utóbbi tranzakcióit és tovább is igen kedvezően itéli meg a pénzintézet fejlődési lehetőségeit. Az intézet részvényei ma is az augusztusi kurzus háromszorosán állanak Egyébként az intézet minden részvény után 1000 korona osztalékot fizet, s az uj részvényesek 2:1 arányban adatnak ki 11000 koronás árfolyam mellett a részvényeseknek.

REGÉNY

Tavaszvárók

Irta: IGMÁNDY GÉZA.

(Folytatás.)

Szürkülödött már, amikor visszaért Hadasra. Elgondolkozva ült a nyeregben, a lova csendesen poroszkált. A templom előtt nagy embertömegbe ütközött. Egy vad kinézésü ember szónokolt, de a hallgatósága meglehetős csendben volt.

— És ti még eltüritek, hogy a régi burzsuj rendszer elrettentő példaképe ez az aranygalléros hóhér itt kérkedjen?! Rántsátok le a lóról, üssétek agyon!

A tömeg felhördült. Egy pár fürge sziriai furakodni kezdett, hogy a mozdulatlanul váró őrnagyhoz jusson.

— Megállj a vakapád! — orditotta egy marcona legény és elkapta a lelkes „elvtárs" nyakát. Az óriási kavarodás zajára Ákos is odaszaladt, de nem volt rá szükség. A jó hadasiak közrekapták az őrnagy urat, a többi pedig játszva elbánt az „elvtársakkal".

Ezt a józan magyar parasztot akarták „felvilágositani!" Olyan népbe akarták beleverni az internacionalizmust, amely ezer esztendőn át a hazájáért, az ősi magyar rögért hullatta véret . . .

Soha olyan fiaskót nem vallottak a marxismus „apostolai", mint a demarkacionális vonalak mentén. Az ellenség a nyakukon ült és azok az eszelősök közös hazáról prédikáltak! A rideg önző valóság megcáfolta minden szavukat. Az egész világ égett a „sacro egismo" és más hasonló jelszavak lázától; egymás vagyonkájára acsarkodtak, embertársuk keserves munkájának gyümölcséből szerettek volna kényelmesen élni és ekkor azt kivánták a magyartól, hogy esküdjön fel a nemzetköziség vörös — embervértől gőzölgő — zászlajára.

Nem tudták megérteni, hogy annak az őrtálló székely bakának a nádfedeles kis háza, öreg törődött szülei, felesége vagy jegyese jár az eszében, az adja az erőt a kitartásra, hogy szélben, esőben, hóban ott dideregjen — ruha nélkül; a visszatérés reménye pislogott lelkében, a legborzasztóbb bosszuszomj acélozta izmait, hogy nemtöredve a pokoli kinokkal csak még egyszer megláthassa szülőföldje tornyát és megpihenhessen a maga hajlékában . . .

— Nem féltem én a józan magyar népet — gondolkozott hangosan az őrnagy — nálunk csak futóbolond vagy elvetemedett gazember lehet kommunista . . .

— Őrnagy uram! — szólt Ákos és közelebb terelte a lovát — én azt tartom, különben erről már többször beszélgettünk is, hogy a mi egyik dandárunk elég volna Budapestnek. Az a gyáva banda szétszaladna a közeledésünk hirére.

— Az eszme jó, fiam, csak a sarkunkban volna az oláh; két ellenség közt felmorzsolódnánk. Ezek a bitangok önmagukat fogják elpusztitani.

XXII.

— Hejh, fiuk! — ha ti azt láttátok volna — habozott Simon Karcsi — eldöltetek volna a kacagástól. Képzeljétek csak! — Bevonul a „diadalmas" hadsereg Kolozsvárra. Minden szakasz előtt 16 darab kürtös fuj valami lehetetlen indulót; a képük olyan volt, mintha két-két cipő lett volna a szájukban.

(Folyt. köv.)

No urak! Itt a nyaraló! A Sestakertben! Uri negyedben!

Potomár! 35 millió korona!

Andrássy-ut 44.

Rögtön átvehető és beköltözhető!

Borszőllők. Cemegeszőllők. Szép gyümölcsössel. Téglaépület, cseréppel fedve. Egy szoba, konyha, beépitett sparherddel és fáskamara

Ezen ingatlan felett is a Nagy Lajos iroda rendelkezik (Veres-utca 9. szám.) Ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a vételi foglaló is!

Tojásfestékek

gyönyörü szinekben, rendkivüli olcsó áron szerezhetők be

STERN festéküzletében

Piac-utca 10. • Telefon 856.

Buzát, rozsot

természetbeni kamat mellett kölcsön vesz és kölcsön ad

AGRIKULTURA

Kereskedelmi Részvénytársaság

Egyházter 5., első emelet.
Telefon 11—18.

Eladó

56 és ½ kataszrális hold kitünő minőségü birtok

tanyaépülettel!

Több darabban is!

Szovát és Földes között, a Papler-féle uradalom mellett közvetlenül.

Ez évben átvehető!

Bővebb felvilágositást nyujt az eladás felett rendelkező Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda, Veres-utca 9.

Szabó János

elsőrangu **uridivat és egyenruhaszabó** szabósága egyen-, civil- és intézeti diáksapka üzeme

Püspöki palotában

a Nagytemplommal szemben van.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 1000 kor., minden további szó 100 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 1500 K, minden további szó 150 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számíttatnak

Lakás

Egy szoba konyha
butorozottan albérlethe azonnal kiadó. Nyugati-u. 34.

Elcserélném
2 szoba, konyha, speiz és mellékhelyiségekből álló lakásomat a belvárosban hasonlóval. Érdeklődni Jeszenszky drogueriában Kossuth-u. 1. sz.

Lakás
hiányában ki fogadna családtagul magányos hölgyet. Kevés butora van, varrógépje, mit használatra adhat, házi teendőkben segédkezhet, kiadáshoz hozzájárul. Megkeresést kér vagongyár végében, Emerik-telep, Arnold-utca 17. szám. Értekezhetni lehet Dóró Ferenczné-nél is, Varga-utca 12. szám.

Egy
esetleg két utcai butorozott szoba kiadó Hajnal utca 27. szám. Megtekinthető 9—12-ig és 2—5 óra közt.

Eladó ház
Rákóczi-utca 34. sz. Értekezhetni Batthányi utca 17., ügyvédi iroda.

Kiadó helyiségek
raktározásra vagy gyárnak Hid-utcan. Tulajdonos: Fodor, Csapó-utca 41.

Gazdálkodóknak
alkalmas. nagy telkü beköltözheto ház eladó. Timár-u. 11.

Derecskén
családi házamat, cserepes, két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, 281 kvadrát nagy udvarral Attila utca 86 szám, sürgősen eladó vagy Debrecenben elcserélendő. Értekezni a helyszinen.

Két modern szoba
konyhával lelépéssel kerestetik Piac utcan vagy közelében. Cim: Vigszinházmegyó pénztár, délelőtt 11—12 között.

Darabos-utca
7. sz. ház, 3 szoba, konyha, mellékhelyiségekből álló, azonnal beköltözhető lakresszel eladó. — Értekezni ugyanott a tulajdonosnál.

Kiadó bolt
a Király-utca 5. sz. alatt. Értekezni a Hajdufőld szerkesztőségében d. e. 9. óráig 1 óráig, délután 3—8 óráig.

Ha tiz évre
lakást akar magának biztositani, adok telket építésre. Erőss Lajos utca 5/b (Széchenyi-kert) Nyolcadik számmal szemben.

Üzlethelyiség
Rákóczy-utca 12. sz. kiadó.

Komlóssy-ut
36 számu nyaraló, egy szoba, veranda, konyha, kamara, pince kiadó. Péterfia-utca 30.

Eladó ház,
óriási telkü, gazdálkodóknak alkalmas. Gyöngyvirág-u. 18. Értekezni lehet Móric-u. 3. szám.

Lakáscsere!
A város legszebb helyén (Sestakert) levő 3 szobás lakásomat elcserélném hasonlóval, vagy 2 szobás modern lakással a városban. Érdeklődni lehet Széchenyi-utca 6. sz. alatti ujságirodában.

Ajánlat

Fényképfölvételek
ünnepek alatt is eszközöltetnek Ruzicska fényirdában, Főtér 32.

Hullott hajat
legmagasabb áron veszek. Párisi Hölgyfodrász Szalon. Simonffy-utca 7. sz.

Kerékpáromat kiffinó karban elcserélném süldőért, buzáért vagy fenegeriért Csillag utca 82. szám.

30—40 darab
öt-hathónapos malacot vállalok felestartásra. Ajánlatot kiadóhivatalba kérek.

Poloskairtást
felelősséggel vállalok, vidéken is. Poloskaszer kapható, Kossuth-utca 47. sz. Nánássy. Értekezni Koos asztalos lakásán.

Üvegezést
és képkeretezést jutányosan készit Hampel Jenő épületüveges és képkeretező. Rákóczi-u. 4.

Fajtiszta
Belganyulak, Plymuth, Faverolli kakasok, Langsau, plimuth tojások kaphatók. Libakert, Szegfü utca 12. sz. Telefon 39.

Saját termésü
bor literenként kapható Péntekénél, Kigyó utca 43.

Nyuszikák,
husvéti diszkosárba valók, kaphatók Karutca 22.

Francia
és német órákat ad egyetemi hallgató. Értekezni Simonffy-utca 6., butorüzletben.

Mosást, vasalást
vállal garzon urak részére is, Cserepes-utca 8., Sáriné.

Hencserek,
plüss szövet, bőrvászon diványok, afrik lószőrmatracok, szalon és bőrgarniturák készen kaphatók Debrecenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javitásokat jutányos áron vállalok.

Zongorahangolásokat,
javitást, hosszuból rövid, modernet készitek garancia mellett. Vonóshangszereket elvállalok. Zongorahangolások, javitások helyben és vidéken. Telefon: 15—16. Zongorák fényezését elvállalom
TONTE LÁSZLÓ
zongora vonóshangszerkészitő
DEBRECEN, PIAC-UTCA 30. az udvarban.

Saját termésü
ujlétai bor ismét kapható. özv. Szilágyiné, Magos u. 16. szám.

Ólmot
bármely mennyiségben vesz Könyvnyomda, Piac-u. 59.

Vasabroncs,
használt, bármily mennyiségban kapható, Piac-utca 59.

Elsőrangu kárpitos
Szabó József, Varga-utca 1. Szent Anna sarok. Kész hencserek raktáron.

Keresiet

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik Csapó-utca 27.

Perzsaszőnyegszövésben csomózó leányokat felvesz, kitanit és állandó munkára alkalmaz a Piros László és Társai perzsőnyeg, gobelin és vászonszövődéje Debrecen, Teleki utca 28.

Gyermek mellé
jobb házból való komoly leány felvétetik, Széchenyi-utca 46. szám.

Egy
mindenesnek való cselèd május hó 1-re felvétetik, Nyil-utca 31. szám.

Feles kertészt
keresek kondorosi tanyámra. Bálogh Zsigmond.

Fogtechnikus
tanuló 4 középiskolát végzett, felvétetik Simon Ferencz fogtechnikai laboratoriumában, Piac-utca 22—24. szám.

Tanuló
3—4 középosztályt végzett, felvétetik fizetéssel, Könyvnyomda, Piac-utca 59. szám.

Krumplit
disznónak valót keresek megvételre, Csillag-utca 82. szám.

Kisasszonyt
vagy joghallgatót alkalmaz ügyvéd. Deák Ferenc utca 9.

Csinos
kiszolgáló nőt felveszek Szinházi bodegába, Batthyányi-utca 1.

Cséplőgépgarniturát
keresek megvételre, Magyar államvasuti gépgyár 6 HP. Cim a kiadóhivatalban.

Konvenciós kovácsot
keresek szerszámmal, aki lóvasaláshoz értsen. Sáry István, Nyiradony.

Jó kézirással
biró urinő irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Tanuló lányt
felvesz fizetéssel Könyvnyomda, Piac-utca 59.

Kereskedelmit
végzett kezdő fiatalembert irodai alkalmazásra keres a Török pezsgőgyár.

Eladás

Bor
saját termelés, kiváló finom, literenként kaphat, ünnepre csak 5000 K. Poroszlay-ut 53.

Monostorpályi-felé vezető uton házhelyek eladók. Értekezés Bethlen-utca 33.

Eladó
egy jó karban levő Centrálbobin férfi varrógép. Libakert, Viola-ut 5.

Méhkaptárok
3-as, 1-es kerettel felszerelve, 4 keretes mézpergető és egyéb méhészeti felszerelések eladók. Böszörményi ut 71.

Tennisz-raketi
teljesen jó karban lévő és egy pár sevró csizma, 41-es, sámfástól eladó. Cim a kiadóban.

Olló,
szmirnaszőnyegnyiró eladó Darabos-utca 44, 5 ajtó.

Hatszemélyes luxus teakészlet,
üvegtálcával eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó
kitünő karban levő kerékpár. Kossuth-utca 59. sz.

Eladó
jókarban levő kerékpár, Csillag-u. 82

Bor
sajáttermésü 7 hektó eladó Miklós-utca 21. szám

Eladó
egy teljesen jó karban levő gyermek sétakocsi. Megtekinthető Rákóczy-utca 12. sz. emelet.

Perzsa
ebédlőszőnyeg, uj eladó. Papp főhadnagy. Salétrom laktanya, Epitő-udvar.

Gramofon
szép nagy lemezekkel olcsón eladó. Csapó-utca 93

Eladó prima füstölt sonka,
kendermagos plimuth faj kakasok. Hatvan-utcai kert. Diófa-utca 14.

Eladó
balmazujvárosi uton az uj vasöntődénél 300 négyszögöles házhely. Értekezhetni Vár-utca 8.

Eladó
tükrös márványmozsdó, 1000 literes viztartály. Burgondia-utca 18. szám

Eladó
a város központjában két 4 szobás modern uri lakásból álló ház és egy 500 Kilogrammos tizedes mérleg. Érdeklődni Batthyányi-utca 6. szám alatti bankban

Eladó
hajdusámsoni Budaházi kertben 500 négyszögöl szőllös, lakható épület és gyümölcsfákkal. Bővebbet Debrecen, Hajnal-utca 21.

Pédores uj kocsik
többféle, eladók. Nagy G. u'a kocsigyártó, Erzsébet-ut 17. szám.

Eladó uj ház,
beköltözhető lakással, két szobás, konyhás, kamarás, Vilmos kaszárnyával szemben, Sámsoni-ut 3. szám.

Eladó
egy szép sárga sarok divány, 1 nagy csiszolt tükör, két ovál tükör, tengeri morszoló és daráló szecskavágó, répavágó, 1 puld és stelázsi, 1 nagy jégszekrény. Bódogh cukrászda, Piac-u. 9

Jó házi koszt
bentétkezésre és kihordásra kapható, Varga-utca 28.

Eladó földek:
Mikepércsi uton 6 hold buzaterm., Ohdódon 2 és fél hold. Flock ingatlanforgalmi iroda.

Eladó
vagy ingatlannal elcserélendő 576 négyszögöl szőllővel beültetett villatelek a Simonyi uton. Értekezni Pénzügyi palota, II. emelet 7. szám.

Tóbi Istvánné ujlétai szőllőtelepén
Rizling, Erdei, Ezerjó, Mustos, Kövidinka porhajas szőllővessző kapható. Értekezni: Kossuth-utca 9., I. emelet.

Debrecen egyik legjobb forgalmu, 40 év óta fennálló

füszer- és vegyeskereskedése eladó!

Ára az összes üzleti árukkal együtt egy vagon buza napiára.

Röglön átvehető, a kétszobás szép lakással együtt,

amelyért semmifele külön belépési dijat nem kell fizetni!

Bármilyen más üzlet céljára is alkalmas hely!

Visszavonulás miatt eladó!

Bővebb felvilágositás nyerhető az eladás felett rendelkező NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Irodában Veres utca 9.

Ki akar Budapestre költözni!

A Nyugati-pályaudvar közelében levő földszintes három szobás lakásomat sürgősen elcserélném hasonló debreceni lakással, amely lehet kertségben is!

Bővebb felvilágositást csak személyesen érdeklődőknek és csak a délelőtti órákban készséggel nyujt kizárólagos megbizottam, a **Nagy Lajos Iroda Veres-utca 9.**

Végtelen olcsóért eladó a Sestakertben!!

Az Andrássy-ut 22. számu villa!

Uri negyed! Csodaszép hely! Felséges levegő!

Az Andrássy-ut a Margit-fürdő és az István gőzmalom közötti ut folytatása.

A villa massziv, téglaépület, cserépel fedve, télen nyáron lakható. Annakidején dr Kun Béla egyetemi tanár ur öméltósága épittette, utóbb a megboldogult Nyilassy Károly felsőkereskedelmi iskolai tanár ur tulajdona volt, kinek özvegye jelenleg Kolozsváron tartózkodik. Ez az egyetlen olcsó e szép villa eladásának.

Magában foglal 4 szép szobát, nyitott verandával. Előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara, belső angol klozet. Villanyvilágitás. Cserép- és Meidingerkályhák. Betonirozott borospince.

Külön épületben van a cselédlakás, szivattyus kut, park, gyümölcsös és vegyes faju természőllők, 613 □-öl.

Ára 320 ezer leunak megfelelő magyar korona!

Nagyon természetes, hogy ezen villa felett is NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak oit köthető meg a vételi jogügylet és ott teendő le a vételi foglaló is.

IRODA: VERES-UTCA 9. SZ.

az Orgoványi 92 holdas birtok.

A Csapókert — Klapka-utca 26 számu ház

Kemény-utca 13. számu ház.

Téglavető-telep 69. számu ház.

Csapókert — Magyar-utca 9. számu szőllő.

Márton Káimán-utca 11. számu ház.

Nyil-utca 107. számu ház.

A Barak-család bodai szőllője.

Czeizing-telep, Csalogány-utca 12. sz ház.

Nyil-utca 21. számu ház.

Csapókert — Zrinyi-utca 43. számu ház.

A Czeczillia-telepi Kerékgyártó-féle villatelek.

Ezen ingatlanok után tehát már ne tessenek érdeklődni!

A fenti ingatlanok eladását a negyedszázad óta fennálló Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat eszközölte és bonyolitotta le!

Ujabb eladási mégbizások állandóan fölvétetnek!

Azonban, az ingatlan tényleges értékével arányban nem álló, tulmagas fantasztikus árak mellett a Nagy Lajos Iroda megbizásokat nem vállal!

A Nagy Lajos Iroda felhajtó ügynököt nem tart! A Nagy Lajos Iroda senkihez le nem küld, senkihez le nem megy, senkit nem erőltet, nem kapacitál arra, hogy ingatlanának eladásával a Nagy Lajos Irodát bizza meg! Akinek szüksége van a Nagy Lajos Iroda közreműködésére, tevékenységére, az megtalálhatja a Nagy Lajos Irodát Debrecenben, Veres-utca 9. szám alatt! A Nagy Lajos Iroda még meghivásra sem küld le senkihez!

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferencz József-ut 59.

Kiadja: Hajdufőld Lapkiadó Vállalat.